

OSREDNJA
KIS
CC

Cinkarna

GLASILO DO CINKARNA
Letnik: XXXVI, številka 1,
januar, februar 1989

Poštnina plačana pri PTT enoti Celje

KAJ VSE JE MOGOČE
NAREDITI IZ
CINKOTITA
(stran 2)

P 2543

III 94 / 1989

Celje - skladišče
D-Per
59/1989

5000002543, 1

OSREDNJA KNJ. CELJE
COBISS

KAJ BI LAHKO BILO, PA NI!

Cink nima prostora na naših strehah

Gotovo se sprašujete, kaj dela petelin na naši naslovnici. Današnja prva stran skuša v sliki pojasniti, kaj na primer delajo v Zahodni Nemčiji iz naše cinkotit pločevine. Na spodnji desni fotografiji pa je stavba naše komerciale, ki bi prav tako lahko bila oblečena s to pločevino in hkrati reklamirala naš izdelek.

Takšna antipropaganda je tudi na vzhodnem vходу novega dela Cinkarne, kjer investiciji Modri baker in Grafika dobivata končno podobo iz aluminija.

Naša cinkotit pločevina ima sicer dobre lastnosti, je zelo obstojna (garancija 40 let), v 90 odstotkih proizvodnje jo izvažamo kot polprodukt. Ostalo predelamo v strešnike, ki imajo dvakrat višjo ceno od aluminijeve.

Leta 1986 smo, po mnenjih udeležencev posveta gradbincev in projektantov na Rogli, uspeli zavrteti kolo razvoja in tržne aktivnosti naših proizvodov za gradbeništvo, med katere lahko štejemo tudi cinkotit pločevino.

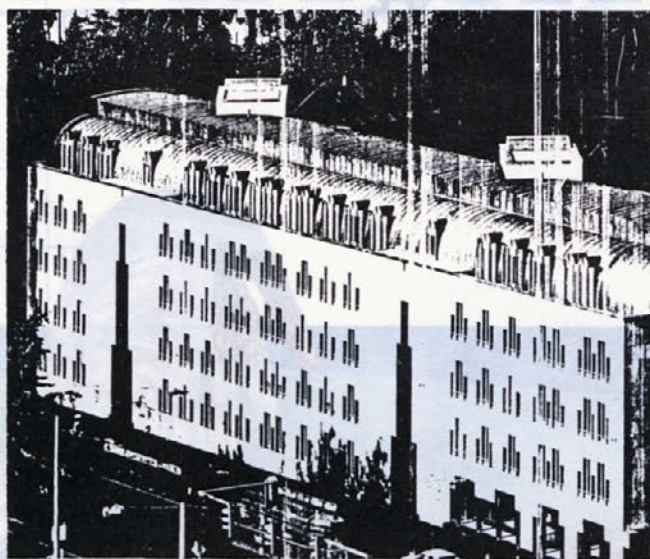
Ali se je to koto zares že ustavilo? Na to vprašanje lahko dajo odgovor le strokovnjaki. Za sedaj pa bi vsaj kupci in poslovneži, ki obiskujejo našo tovarno, ne imeli pred očmi prav našo konkurenco (če to sploh je). Če že ne cinkotit pločevino zaradi cene, pa bi lahko vsaj ostale gradbene materiale, ki jih izdeluje Cinkarna, uporabljali za lastne objekte.

M.G.

Rekli so:

Jože NARAKS, direktor tozda Metalurgija: »Ker je cena cinka v svetu in pri nas zelo visoka, kupna moč prebivalstva pa pada, je razvoj novih kritin zelo vprašljiv. Pojavlja se tudi vprašanje tradicije, ki jo pri nas cinkova pločevina, izboljšana s titanom in bakrom, nima.

Pričakujemo, da bomo z novo razredno linijo v naslednjih letih povečali proizvodnjo za sto odstotkov in čeprav je cinkotit pločevina polprodukt, imamo garancijo za njegovo prodajo. Če bi hoteli izdelovati strešnike, o tem pripravljamo študijo, bi potrebovali novo napravo, za katero pa je vprašanje, če smo jo sposobni investirati.«

Streha iz cinkotit pločevine v ZRN

Hranislav KOCIČ, vodja prodaje za metalurški program: »Na jugoslovanskem trgu prodamo vse kar ne gre v izvoz, brez reklame. Menim, da smo na področju cinkovih izdelkov osiromašeni s kadri v razvoju, manjka pa nam tudi tehnična kultura. Zainteresirani smo bili, da se v tovarni pokrijejo objekti z našimi materiali, toda žal je naša kritina nebarvana in ima dvakrat višjo ceno od aluminijeve (za polovico pa je cenejša od bakrene).«

Anton BENCINA, pomočnik KPO: »Izdelujemo zelo kakovostno pločevino, vendar zanemarjamo domači trg. Tu ni bilo nič narejenega, niti ni ponujen Jus standard, čeprav povsem ustreza evropski kakovosti. Mislim, da ima naša pločevina veliko perspektivo zato bi morala tudi doma dobiti mesto, ki ji pripada.«

Na svetovnem tržišču cena cinku raste

Naslovnico je oblikoval Drago Podvornik

TRETJI POSLOVNI DNEVI CINKARNE

Uspehi s povezanostjo programov

Čeprav sta od poslovnih dnevov Cinkarne, ki so bili od 12. do 16. decembra 1988, minila že dva meseca (po zaključku redakcije novoletne številke), se jih bomo spominjali že zato, ker so pomembno prispevali k boljšemu položaju domače prodaje.

Konec leta 1988 je minil v pričakovanju novih ukrepov na področju finančnega poslovanja. Zaradi pričakovanih sprememb in novega zakona o podjetjih, je bila tudi nervoza pred poslovnimi dnevi nekoliko večja kot ponavadi. Toda kot pravi star pregovor: »Tresla se je gora, rodila se je miš«, so bili poslovni razgovori v decembru in z njimi tudi sklepanje pogodb, zaključeni brez večjih zapletov, podobno kot v preteklem poslovnem letu.

Obiskali so nas vsi pomembnejši kupci, (147 od 181 vabljenih OZD), s katerimi smo podpisali pogodbe o prodaji naših izdelkov in nabavi surovin in embalaže. V času poslovnih dnevov smo s kupci zaključili dinamiko dobav za naše izdelke, pri čemer smo bili zelo uspešni pri prodaji proizvodnega programa tozdv Grafike, Titanovega dioksida in Metalurgije.

Pogodbe o prodaji smo sklenili s pomembnimi kupci, kot so Grafika Zagreb, Jugopapir Beograd, Papirografika Ljubljana, Kovinotehna Celje, Tovarna kemičnih izdelkov Hrastnik, Incel Banja Luka, Kovinoplastika Lož in drugimi.

S pogodbami je tako urejeno pribli-

žno 80 odstotkov celotne predvidene prodaje na domačem tržišču. Ostalo prodamo preko potniške prodaje na osnovi zaključnic, sklenjenih in podpisanih med rednimi obiski poslovnih partnerjev.

Ne glede na to, da so kupci sprejeli naše plačilne pogoje, količino, kakovost in trenutne cehe, je prav zaradi teh in rastoče nelikvidnosti, izpolnitev načrta prodaje za leto 1989, velika obveza za vse delavce v Marketingu.

Politiki trženja za letošnje leto smo v decembru namenili kar nekaj usklajevalnih sestankov s tozdi in ostalimi službami v DSSS, posebej še s pravno in posebno finančno službo. Dogovorjenim količinam prodaje za domače tržišče smo prilagodili prodajne pogoje, sestavili načrt propagande in raziskave tržišča ter obiskov poslovnih partnerjev (dosedajnjih in potencialnih) za komercialiste kot tudi za tehnologe, pospeševalce oziroma »serviserje«.

Vsa ta aktivnost je načrtovana v smislu:

- ohranjanja in pri nekaterih programih celo povečanja tržnega

deleža v okviru celotnega jugoslovanskega tržišča,

- kontinuirane kontrole cen na vходу in izhodu ter povezovanja prodaje z nabavo (blagovna menjava in kompenzacije),
- utrjevanja blagovne znamke s poudarkom na kakovosti in tradiciji ter
- vzdrževanja stalne likvidnosti vseh delov poslovnega sistema.

V skladu z dogovorjeno politiko prodaje so bili postavljeni za posamezne prodajne programe in pomembnejše izdelke še podrobnejši cilji in iz njih izpeljane naloge.

V okviru kemijskega programa predvidevamo s kadrovske ekipo, ki ima relativno kratek delovni staž v Cinkarni, in pomlajeno ekipo potnikov, povečati prodajo Cuprablau 7 na 900 ton, Cupramix na 100 ton, rastnih substratov, 2.000 ton litopona samo na domačem tržišču in cinkovega oksida 3.000 ton.

Poudarek bo na optimiranju zalog, prilagajanju ponudbe sezonskim vplivom, spremljanju cen in prodajnih pogojev konkurence ter izterjavi.

Prodaja metalurško gradbenega programa, kamor sodijo legure, anode, pločevina in šamotne tuljave ter priključki se bo v letu 1989 morala na domačem tržišču boriti za vsako tono prodaje, kar je dobro znano tako nam kot tudi našim konkurentom Zorki iz Šabca. Topilnici cinka in svinca iz Zletova ter Trepči iz Titove Mitrovice.

Na tržišču ni novih kupcev, zato bodo pri odločitvi najpomembnejše konkurenčne cene, plačilni pogoji ter politika izterjave po računih in obrestih.

Podobno kot za program metalurgije velja tudi za področje grafičnih materialov. Novih tiskarn v letu

1989 ni, prav tako ni pričakovati povečevanja naklad pri tisku revij in časopisov. Zato bo osnovna naloga prodaje v iskanju finančnih aranžmajev za kupce na področju Makedonije, Bosne in Hercegovine in Kosova. V okviru te naloge je načrtovana tudi razširitev trgovinske mreže. V programu prodaje antikorozijskih sredstev, gradbenih lepil in barvitov je predvideno povečanje prodaje tako pri lepilih kot tudi pri DIVI, med tem ko pri barvitih zaradi zapiranja posameznih tržišč in cen, ki so višje od konkurenčnih s področja Srbije in Makedonije, načrtujemo za leto 1989 nekoliko nižjo prodajo kot lani.

Ker je na tržišču teh izdelkov najmočnejša konkurenca, pričakujemo izredne pritiske s strani trgovin po izboljšanju plačilnih pogojev in zahteve po odpisu obresti ter sovlaganje v skladiščne kapacitete trgovin itd.

Povezanost prodajnih programov in nabave ter centraliziranost finančne funkcije na ravni DO, bi morala biti zadosten porok za prebroditev težav pri prodaji, ki so največje prav v začetku leta.

Seveda pa po prvem četrtletju letošnjega leta v tem programu ni pričakovati bistveno boljših rezultatov kot smo jih bili vajeni v preteklih letih.

Ni odveč poudariti, da po realizaciji prodaje v decembru in januarju ocenjujemo, da so bili pogovori s kupci koristni. V decembru smo na domačem tržišču prodali za 2500 milijard din, v januarju pa bo fakturirano za 3.000 milijard din naših izdelkov. Na ta način nadaljujemo s povprečno 15 do 20 odstotno rastjo mesečne prodaje na domačem tržišču, kar bi moralo v letu 1989 tudi v teh pogojih gospodarjenja zadostovati za ohranjanje realne vrednosti dohodka.

Borut Sedovnik

Mnenja

Ilija BOSILKOV, potnik, ki ponuja naše proizvode v Makedoniji, Kosovu in južnem delu Srbije. V Cinkarni dela štiri leta, poslovnih dnevov se je udeležil drugič:

»Tudi druge delovne organizacije organizirajo poslovne dneve, vsaka na svoj način. Naš način je dober in učinkovit za prodajo. Kupci so se dobro počutili in bili presenečeni nad ljubeznivostjo, sprejetimi dogovori in kulturnim programom. Organizacija je bila odlična, saj je lahko vsak spoznal delavce v Marketingu in se z njimi dogovoril. Kupci iz mojega področja so spraševali za ceno poslovnih dnevov, vendar mislim, da je cena manj pomembna v primerjavi z uspehom, ki ga ti dajejo.

Za prodajo na mojem področju lahko rečem, da se vsi trudijo, da bi našli način, s katerim bi obdržali kontinuiteto nakupov. Želje pa so eno, možnosti drugo. Zaradi vse večjih likvidnostnih težav želijo spremljivejše prodajne pogoje. Zaenkrat jim vodstvo programov prisluhne. Vedeti moramo, da je Cinkarna na tem trgu prisotna predvsem zaradi kakovosti«.

prodajni pogoji so sicer nekoliko boljši kot lani, vendar so še vedno slabši kot pri konkurentih«.

Vasvija JOVANOVIČ, potnica, prihaja iz Niša in je že naša stara znanka, dopisnica Cinkarnarja in pesnica.

»Menim, da je organizacija poslovnih dnevov dobra, kako pa so uspešni, bodo pokazali rezultati. Doslej so poslovni dnevi vedno dajali učinke, letos pa se ne upam reči tega, ker so južne republike slabe plačnice. Zelo veliko stanejo prevozi naših proizvodov. Zato bi morala Cinkarna kupcem izboljšati pogoje v podaljšanju plačil.

Poslovni dnevi so psihično in fizično naporni za vse tiste, ki so zadalženi za prodajo in nabavo, saj je gostov zelo veliko. Všeč mi je, da ima tu svoje mesto tudi raziskava tržišča in kultura. Zelo dobro je tudi to, da vodstvo Marketinga v zadnjem času posveča večjo skrb potnikom. Imamo namreč skupne težave in o teh se lahko pogovorimo in jih rešujemo skupaj«.

Atila LANG, potnik, ki prodaja v Vojvodini, delu Slavonije in Osijeku. V Cinkarni združuje delo 16 let, prej je bil potnik za Grafiko.

»Na poslovnih dnevih sem prvič in še nikoli nisem na enem mestu kontaktiral s toliko kupci naenkrat. Mislim, da so poslovni dnevi dosti bolj učinkoviti kot poslovni sejmi.

Organizacija je bila tako v poslovnem kot kulturnem smislu na visoki ravni, saj to le malokdo organizira. Žal pa se je po mojem mnenju poslovnih dnevov udeležilo premalo kupcev z Makedonije, Črne Gore in Kosova. Prodaja na mojem področju zaradi nizke kupne moči delovnih organizacij količinsko malo upada, zato menim, da bi se morali bolj prilagajati terenu.

Takole se sklepajo posli v Domu železarjev

Rast obiskov na cinkarniških poslovnih dnevih

1986	1987	1988
10 na dan	20 na dan	30 na dan
50 OZD	100 OZD	150 OZD

Planski cilji Cinkarne

Več narediti ...

V letu 1989 načrtujemo narediti za 3 odstotke več kot lani, od tega največ v Kemiji Mozirje in Kemiji Celje. V Grafiki in Metalurgiji pa celo nekaj manj.

Več prodati ...

Vzporedno s povečanjem proizvodnje načrtujemo povečati tudi fizični obseg prodaje prav tako za 3 odstotke, in to v vseh tozidih razen v Metalurgiji.

Več izvoziti ...

Na tuje naj bi prodali za 5 odstotkov več kot lani. Preseči želimo 60 milijonov dolarjev izvoza, od tega 38,5 milijonov dolarjev na klirinško in 24 milijonov na konvertibilno tržišče. Proizvodni program, ki bo letos usmerjen v izvoz, ostaja še naprej nespremenjen (titanov dioksid, pločevina, kemolit plošče, litopon).

Zaposlovati najnujnejše

Načrt kadrov izhaja predvsem iz potreb proizvodnje oziroma intenziviranja del na določenih strokovnih področjih. Konec leta 1989 naj bi bilo zaposlenih 19 delavcev več kot konec preteklega leta, to pa pomeni, 0,8 odstotno stopnjo rasti.

Produktivnost naj bi se povečala za 1,8 odstotkov.

Povečati investicijsko dejavnost

Načrtujemo za dobrih sto milijard dinarjev novih naložb. Največja sredstva bodo usmerjena v naslednje investicije:

TOZD Metalurgija

- rekonstrukcija ferosulfatne linije in pakovalnice za ferosulfat

TOZD Kemija Celje

- rastlinska zaščitna sredstva - II. faza (modernizacija proizvodnje »Modri baker«)

- nadomestna gradnja obrata za proizvodnjo gradbenih mas

TOZD Kemija Mozirje

- obnova vratarnice, skladišče CZ in RC

TOZD Grafika

- nova linija za proizvodnjo ofsetnih plošč

TOZD Vzdrževanje

- skladišče »C in D« - maziva in tehnični plini

TOZD Transport in skladišča

- večnamenski objekt - avtodelavnica, protipožarna varnost, prva pomoč

TOZD Energetika

- povezava RTP EMO - Cinkarna

TOZD Titan dioksid

- rekonstrukcija in modernizacija filtriranje gela - »Choquet«

- računalniško vodenje tehnološkega postopka proizvodnje TiO₂

- rekonstrukcija in modernizacija linije za pakiranje TiO₂

- izgradnja laboratorija

- izgradnja odlagališča titanove sadre - pregrada »Za travnikom«

- izgradnja hladilnega stolpa

- kompresorska postaja

TOZD Veflon

- izgradnja podaljška hale nadstreška Vedfon II.

Na nivoju DO bodo realizirane skupne investicije predvsem na področje infrastrukture.

Večina naštetih investicij naj bi bila dokončana že v letu 1989, za del naložb pa se bodo v letošnjem letu opravila pripravljajna dela, zaključena pa bodo v letu 1990 - 1991.

HRANILNO KREDITNA SLUŽBA

Omogočeno sprehajanje delavcev?

Ob obravnavanju pravilnikov s področja poslovanja hranilno kreditne službe, so delegati na delavskih svetih tozid imeli različna mnenja. Medtem ko so delegati iz Kemije želeli, da bi v vsakem času imeli dostop do svojega prihranka, so v Veflonu opozorili na novo možnost za sprehajanje delavcev v DO.

Kakorkoli že, blagajna bo v novem delu, kjer je v bližini največ obratov in služb, poslovala pa bo v uradnih urah (predvideno od 8. do 12. ure). Za zapuščanje delovnega mesta pa se ve, da so odgovorni obratovodje oziroma vodje služb.

Pravila so sprejeta in potrjena tudi na delavskem svetu delovne

organizacije. Ko bodo izpolnjeni še ostali organizacijski pogoji, se lahko z varčevanjem začne.

Hranilno poslovanje bomo najprej uvedli v Kemiji Mozirje in to že v začetku februarja. V Celju pa moramo počakati na obnovitev prostorov za glavno blagajno, ki je predvidena po preselitvi družbenega standarda v kadrovsko službo, zraven jedilnice.

Finančni odbor je na svoji letošnji prvi seji potrdil pogoje za hranilno kreditno službo, katere smo objavili v prejšnji številki. Od prej objavljene je bila spremenjena le višina dnevnega dviga iz hranilne knjižice brez predhodnega naročila v HKS in to do višine 1.000.000 din.

NAJPOGOSTEJŠE VPRAŠANJE

Kolikšne bodo obresti

PRIMERJALNI OBRAČUN OBRESTI
ZA VLOGE NA VLOGLED

po stopnji revalorizacije, veljavni v mesecu januarju 1989,
od glavnice 1.000.000

DNI	KONFORMNA STOPNJA	IZRAČUN OBRESTI
1	0.4064 7292	4.060
2	0.8145 9804	8.150
3	1.2243 8208	12.240
4	1.6358 3178	16.360
5	2.0489 5391	20.490
6	2.4637 5527	24.640
7	2.8802 4269	28.800
8	3.2984 2301	32.980
9	3.7183 0313	37.180
10	4.1398 8994	41.400
11	4.5631 9039	45.630
12	4.9882 1145	49.880
13	5.4149 6009	54.150
14	5.8434 4336	58.430
15	6.2736 6829	62.740
16	6.7056 4197	67.060
17	7.1393 7151	71.390
18	7.5748 6404	75.750
19	8.0121 2673	80.120
20	8.4511 6678	84.510
21	8.8919 9140	88.920
22	9.3346 0785	93.350
23	9.7790 2343	97.790
24	10.2252 4543	102.250
25	10.6732 8120	106.730
26	11.1231 3812	111.230
27	11.5748 2358	115.750
28	12.0283 4502	120.280
29	12.4837 0990	124.840
30	12.9409 2572	129.410
31	13.4000 0000	134.000

Koeficient konformnosti $\left[\left(1 + \frac{13,4}{100} \right)^{\frac{d}{31}} - 1 \right] \times 100$

Iz gornjega obračuna sledi:

- če bi imel varčevalec hranilno vlogo 1.000.000 15 dni v januarju, bi znašale obresti 62.740 din,
- če bi imel vlogo 1.000.000 ves mesec, to je 31 dni, pa 134.000 din.

PRISTOPILO SMO K ZDRUŽENJU UPORABNIKOV HONEYWELLA

S skupnimi močmi bo lažje

Lani decembra je Cinkarna pristopila k združenju uporabnikov računalniške opreme Ei Honeywell BULL. Združenje je pomembno predvsem zaradi boljše in učinkovitejše uporabe znanja in zmogljivosti računalniške opreme.

Ko bosta izpolnjena ta dva pogoja, bo možno doseči povečanje obsega poslovanja ter s tem dohodka, in zmanjšanje stroškov poslovanja. K združenju je pristopilo že preko deset uporabnikov te vrste računalnikov, ki jih ima v Sloveniji okrog 50 delovnih organizacij.

Sporazum, ki so ga sprejeli delegati delavskega sveta DSSS obvezuje Cinkarno, da mesečno nakazuje šestino povprečnega osebnega dohodka v SRS iz materialnih sredstev za pokrivanje stroškov združenja. Ta sred-

stva bodo bremenila službo za AOP. Vsekakor pa je tovrstno združenje vedno koristno, zato ker se bodo podpisniki sporazuma zavzemali za poenotenje računalniške opreme in skupno zagotavljanje standardne programske opreme. Možno bo načrtovati skupen razvoj izmenjavati izkušnje in znanje, preko združenja pa bodo lahko zagotavljali tudi rezervne dele in potrošni material ter tako enotno nastopali proti dobavitelju opreme.

M.G.

O DELEŽIH SVETOVNE PROIZVODNJE

V Cinkarni naredimo en odstotek titanovega dioksida

Po podatkih ekonomske komisije za Evropo pri OZN, je proizvodnja titanovega dioksida, pigmenta s širokim področjem uporabe, po rahlem upadanju v letih 1975 - 1980, v stalnem porastu in je dosegla v letih 1984 - 1986 v svetovnem merilu že 2,6 milijona ton na leto. Od tega je bilo preko 1,2 proizvedeno v Evropi. Do leta 1990 predvidevajo naraščanje potreb in proizvodnih zmogljivosti v svetovnem merilu že na 2,8 milijonov ton, kar predstavlja 2-odstotno letno rast.

Po podatkih za Evropo, se TiO_2 največ uporablja za proizvodnjo barv in lakov (65-77%), plastičnih materialov (12-16%), za proizvodnjo papirja (9-12%), za proizvodnjo umetnih vlaken (1-2%) in za ostale potrebe (6-8%), med katerimi je tudi farmacevtska in kozmetika ter prehrabna industrija. Za proizvodnjo TiO_2 se uporablja sulfatni in kloridni postopek.

Kloridni postopek se izvaja v Vel. Britaniji in ZR Nemčije ne uporablja, predvsem zaradi velikih investicijskih stroškov, komplicirane tehnologije in težko dosegljivih surovin, saj so nove zmogljivosti povezane s sovlaganjem v proizvodnjo naravnih ali sintetičnih rutilov. Kloridni postopek je glavna usmeritev ZDA. Pregled proizvodnje TiO_2 po sulfatnem in po kloridnem postopku daje naslednja razmerja:

količine v 000 t/leto

Proizvodnja	Količina			Delež (%)	
	S	K	Skupaj	S	K
Zahodna Evropa	854	180	1.034	82,6	17,4
Vzhodna Evropa (tudi SFRJ)	200	0	200	100,0	0
EVROPA SKUPAJ	1.054	180	1.234	85,4	14,6
Združene države Amerike	103	707	810	12,7	87,3
Ostale države Amerike	122	30	152	80,0	19,7
AMERIKA SKUPAJ	225	737	962	23,4	76,6
Japonska	197	40	237	83,1	16,9
Ostale države Azije	35	0	35	100,0	0
AZIJA SKUPAJ	232	40	272	85,3	14,7
AVSTRALIJA	68	0	68	100,0	0
JUŽNA AFIKA	30	0	30	100,0	0
SVETOVNA PROIZVODNJA SKUPAJ	1.609	957	2.566	62,7	37,3

S = sulfatni postopek
K = kloridni postopek

Sulfatni postopek uporablja 63 odstotkov vseh proizvajalcev in 85 odstotkov proizvajalcev v Evropi, zaradi sorazmerno nekomplirane in dobro obvladljive tehnologije in predvsem zaradi dosegljivih surovin: ilmenita, titanove žilindre in žveplove kisline. Porast proizvodnih zmogljivosti v Evropi v letih 1975-1985 je bil predvsem na sulfatnem postopku. Proizvodnja TiO_2 je predvsem domena razvitega sveta, saj države za-

hodne Evrope, ZDA in Japonske izdelajo 2.081 t letno ali 81,1 odstotka svetovne proizvodnje.

Največji proizvajalci TiO_2 (Du Pont, Tioxide, SCM Chemicals, NL Chemicals in Bayer + Tibras) pa izdelajo preko 62 odstotkov svetovne proizvodnje in zmogljivosti.

Cinkarna je edini proizvajalec TiO_2 v Jugoslaviji, njena domača prodaja ter izvoz v zadnjih letih je bila naslednja:

Leto	količine v t		
	Domača prodaja	Izvoz	Skupaj prodaja
1980	9.142	10.690	19.826
1981	9.518	11.919	21.437
1982	6.995	13.712	20.707
1983	8.500	13.629	22.129
1984	6.771	15.930	22.701
1985	7.621	16.117	23.738
1986	7.417	17.366	24.783
1987	6.848	19.277	26.125
1988	5.022	20.068	26.170

Izvoz TiO_2 je za Cinkarno zelo pomemben in je v letu 1988 dosegel 5439 t na konvertibilno področje (14,2 milijonov dolarjev) in vzhodnonemškemu sovlagatelju 56% celotne proizvodnje, s kloridnim plačanjem 14.630 t (36,6 milijonov XDO). Ceno, ki je med 2.370 in 2.940 USD t, glede na tip in kvaliteto, dosegamo. Poraba v SFRJ Jugoslaviji je bila v zadnjih letih vedno večja kot naša domača prodaja in znaša okrog 11.000 t na leto. Razliko uporabniki uvozijo. V Cinkarni interno predelamo in porabimo že 1.079 t ali 4,1 odstotka celotne letne proizvodnje.

Proizvodnja 26.000 t letno predstavlja 25 odstotkov od proizvedenega titanovega dioksida na leto po sulfatnem postopku v Evropi in 1,6% v

svetovni proizvodnji, tudi po sulfatnem postopku. To je en odstotek v svetovni proizvodnji po obeh, kloridnem in sulfatnem postopku.

Še vedno tudi prevladuje sulfatni postopek z 62,7% proti kloridnemu, ki je glavna usmeritev ZDA in delno zahodne Evrope, zaradi občutno manjšega obremenjevanja okolja.

Tudi po svetu se proizvajalci TiO_2 po sulfatnem postopku zelo trudijo, da bi tudi to področje bazične in strateške proizvodnje bilo sprejemljivo za okolje. V tabeli so razvidni dosedanja rezultati, ki povedo, da se je kloridni, »čistejši« tehnološki postopek ponekod uveljavil, drugod ne in da ga je v svetovni proizvodnji z deležem 37,3%

Pregled proizvodnje, nastanka odpadnih snovi in načinov odstranjevanja, iz sulfatnega procesa titanovega dioksida, v nekaterih državah Evrope
količine v 000 t/leto

Proizvodnja	Količina	Delež (%)
Sulfatni postopek	942,5	85,1
Kloridni postopek	165,0	14,9
SKUPAJ OBA POSTOPKA	1.107,5	100,0
Nastanek odpadne raztopine kot 100% H_2SO_4	1.662,0	
Specifična količina odpadne H_2SO_4 v t/t TiO_2	1,77	
Nastanek odpadne zelene galice $FeSO_4 \cdot 7H_2O$	1.870,0	
Specifična kol. odpadne $FeSO_4 \cdot 7H_2O$ v t/t TiO_2	2,34	
Odstranjevanje odpadne raz. v reke, morja	1.263,0	74,3
Reciklaza in druga uporaba kislih razt.	245,0	14,4
Neutralizacija odpadnih kislih raztopin	191,0	11,3
SKUPAJ ODSTRANJEVANJE IN UPORABA H_2SO_4	1.699,0	100,0
Uporaba $FeSO_4 \cdot 7H_2O$ za odpadne vode	607,0	49,2
Uporaba $FeSO_4 \cdot 7H_2O$ za proizvod. pigmentov	140,0	11,4
Odstranjevanje $FeSO_4 \cdot 7H_2O$	485,0	39,4
SKUPAJ ODSTRANJEVAN. IN UPORABA $FeSO_4 \cdot 7H_2O$	1.233,0	100,0

Pri sulfatnem postopku pa se odpadne kisle raztopine še vedno pretežno odlagajo neobdelane v okolje 74,3 odstotno. Vedno večji je delež reciklacije z koncentracijo odpadne in razredčene H_2SO_4 žveplove kisline, v proizvodni TiO_2 . Enako se zelena galica $FeSO_4 \cdot 7H_2O$, tudi odpadna sulfatna snov iz te proizvodnje, vse več koristno uporablja in le 39,4% jo odstranjujejo. Z vse večjim vključevanjem cene okolja v prodajno ceno TiO_2 , bo ta še naprej rastla.

Dani PODPEČAN, dipl. ing.

ODGOVOR NA ŠIRJENJE GOVORIC Kaj dela Smelt na Kitajskem

Reagirali smo na širjenje govorice v Cinkarni, da Smelt iz Ljubljane sovlaga v gradnjo tovarne titanovega dioksida na Kitajskem, ter da bo v zameno leta 1992 dobil 75.000 ton titanovega dioksida za prodajo na našem tržišču.

Kaj to pomeni za nas? Morda izziv za slabe čase, zagotovo pa izziv za boljšo kakovost titanovega dioksida. Na vprašanje odgovarja podpredsednik KPO, dipl. ing. Vilibald Raznožnik:

»Pred dvema letoma so predstavniki inženiring podjetja Smelt iz Ljubljane ter Kitajske res bili pri nas in želeli, da bi prodali našo tehnologijo proizvodnje titanovega dioksida na Kitajsko, kar pa ni bil naš interes. Smelt je našel drugega, in to češko tehnologijo. V sredstvih obveščanja je bilo zapisano, da so podpisali pogodbo za izgradnjo tovarne titanovega dioksida na Kitajskem. Nič pa ne vemo o tem, ali bodo v zameno dobili tudi proizvode.

Kitajci, kot vemo, so zelo disciplinirani, zato so tudi učinkovitejši. Za izgradnjo tovarne bodo najbrž porabili tri leta, v 6 letih bodo lahko prišli do polne zmogljivosti in v naslednjih 4 letih do kakovosti, ki jo imamo danes mi. Cinkarna bo v tem času kakovost gotovo izboljšala, tako da bodo kitajski proizvajalci še vedno za nami.

Da se v svetu pojavljajo nove tovarne titanovega dioksida je neizogiben proces. Če v tak projekt ne bi šel Smelt, bi se našel kdo drug. Moramo pa vedeti, da se tudi povpraševanje po titanovem dioksidu v svetu na leto poveča za 1,5 odstotkov, to je za zmogljivost ene tovarne.

Če se vrnem na našo proizvodnjo, bi lahko zatrdil, da titanovemu dioksidu v Cinkarni nikoli več ne bo šlo tako slabo, kot v letih 1973 do 1981, kar lahko potrdimo z uspešnim razvojem in doseganjem kakovosti.«

M. G.

Pot do uspešnosti

V psihologiji ustvarjalnosti (slovenska matica, Ljubljana 1981, str. 18) je dr. Anton Trstenjak zapisal:

»V ustanovah in podjetjih pa se najdemo večkrat kar v zmotnem kolobarju, kadar o tem, katero ustvarjalno rešitev (predlog) naj bi sprejeli, odločajo zopet le tisti krogi, ki so tako že prej proti vsaki ustvarjalni novosti in spremembi ozračja v kolektivu.«

Danes se čedalje več in bolj piše in govori o ustvarjalnosti. Živimo v zelo dinamični dobi, v kateri je ekonomski napredek odvisen od ustvarjalnosti.

Narod, ki ne ustvarja, je obsojen na stagnacijo.

Zato bo naša prihodnost natančno takšna, kot si jo bomo ustvarili. Ustvarjalnost ni odvisna le od sposobnosti in drugih osebnostnih lastnosti ustvarjalnih ljudi, temveč tudi od družbenih razmer, ki ustvarjalnost spodbujajo ali zavirajo in včasih celo onemogočijo. Napačno človeško obnašanje je nezrel način reševanja problemov, ki bi jih morali reševati na zrel način.

Vsi (ali vsaj večina med nami) želimo, da bi bili pri svojem delu kar najuspešnejši, da bi svoje delo opravljali v redu in tudi vedeli, zakaj ga v redu opravljamo. To pomeni biti strokovnjak svojega dela. Človeku, ki zna in ve kako mora opravljati delo, da bo dosegel primeren rezultat, pravimo da je sposoben pri delu in se zaveda svojega stanja. Strokovnjak je oseba, ki ni samo

sposobna, ampak se tudi popolnoma zaveda razlogov, zakaj je uspešna. Pravi strokovnjak ve, zakaj mu gre neka stvar pri delu slabše in bo zato tudi napako sam popravil. Strokovnjak je v vsakem trenutku to, kar imenujemo osveščen in sposoben.

Včasih si določeno sposobnost pridobimo na podlagi poskusov, napak ter intuicije. Na tej stopnji smo lahko neosveščeno sposobni, ker ne vemo, zakaj smo uspešni. Ali moramo to vedeti? Če gredo stvari kot želimo, verjetno ne. Ko pa naletimo na težave, ne najdemo izhoda in ne vemo, kako bi popravili napake, ker se nismo zavedali elementov, ki so nas usposobili, da smo postali uspešni. Druga pot, ki jo lahko izberemo, pa nas vodi preko osveščeno neuspešnega človeka. Na tej stopnji še nismo strokovnjaki, ker vemo, da se moramo učiti. Iščemo nove rešitve, prakticiramo, študiramo in spoznavamo, kaj delamo prav in kaj napak.

Preverjanje doseženega in učenje na napakah oz. rezultatih je dobra pot za osebni uspeh.

Veliko poslovnih ljudi je sposobnih, nekateri so izvrstni. Svojih potencialnih možnosti pa ne bodo dosegli, dokler ne bodo vedeli zakaj so sposobni oziroma uspešni. Strokovnjak na kateremkoli področju ni tista oseba, ki samo dobro opravlja svoje delo, ampak tista, ki ve zakaj dela dobro.

»Oseba, ki ne pozna sebe, ne bo nikoli spoznala drugih.«

Iz tega razloga začenjamo s procesom dozorevanja. Nato se moramo ozreti na sebe in druge ljudi in odkrivati proces motivacije. Spoznali bomo, zakaj se ljudje obnašajo in delujejo na svojstven način. Kot tretje se moramo ukvarjati s procesom medsebojnih odnosov. Te tri enote tvorijo temeljno znanje o ljudeh in nam pomagajo pri pridobivanju specifičnih poslovnih sposobnosti. Star pregovor pravi, da imamo tri vrste ljudi - tiste, ki neke dogodke povzročajo - tiste, ki dogodke opazujejo - in tiste, ki ne vedo, da se sploh kaj dogaja.

Mnogi med nami smo že bili na sestanku, na katerem smo iskali rešitev nekega problema. Našel se je nekdo, ki je dejal: »Imam predlog«. Ko pa ga je presentiral, se je že našel kdo drug, ki je takoj reagiral. To ne gre, ni mogoče, ali ni izvedljivo.« Nadaljni potek dogodkov pa je znan. Tisti dan ni bilo več idej, predlogov za rešitev. V naslednjih dneh pa pride za omenjeno originalno zamisel tudi ukaz - potrebno je narediti. Na prvotnega predlagatelja smo vsi pozabili, njegova

napaka pri tem je bila premala vztrajnost ali prevelika osebna skromnost.

Težko je spremljati razvoj oziroma napredek. Napredek pomeni opravljati stvari na nek novi način - in to je sprememba. Sprememba nikoli ne pride sama, vedno jo spremlja problem, problemi pa zahtevajo rešitve in tako naprej...

Malokdo med nami je sam pri sebi razmišljal ali že ugotovil - da sprejema samega sebe (biti sam svoj človek)

- da učinkovito reagira v dvoumnih situacijah

- da vztraja pri delu/postanemo več kot smo/

- da je kreativen

- da ima sposobnosti za odkrivanje problemov

- da se zaveda kompliciranosti/nezrela oseba rada poenostavlja ali generalizira/

Ustvarjalno delo potrebuje poleg vsebinskega znanja tudi metodološko, to je sposobnost spoznavanja in razvijanja metod dela.

Organizacijska veda je doslej razvila različne organizacijske oblike. Ob tem se seveda postavlja vprašanje, kako pritegniti k novim načinom dela, ki zahtevajo spremembe v obnašanju in medsebojno sodelovanje.

Zato tudi sklepna misel:

»Živi in delaj v skladu z načelom: glej, da boš uspešen in dovoli vsem drugim, da te opazujejo.«

M. Gorjanc

Uporabljen material:
Vid Pečjak »Teza za psihologijo ustvarjalnosti

Zlati znak 1988

ZDRAVKO FLIS, DSSS

Potrebno se je obvladati

Kaj menite o cinkarniških priznanjih?

»Dobro je, da se podeljujejo priznanja, vendar ne bi smela biti masovna.«

Kot direktor DE Marketinga ste nenehno med ljudmi, ste pa tudi človek, ki ne pokaže občutij. Kaj bi lahko rekli o odnosih?

»Odnosi sodelavcev so dobri, lahko pa se tudi motim, niti ne razmišljam o tem. V odnosu do poslovnih ljudi pa se je potrebno vselej obvladovati, posebno pri tujcih.«

Vaše izkušnje s tujci?

»Zanimivo, da je s tujci lažje poslovati, ker pridejo k nam ved-

no strokovnjaki in razgledani ljudje, doma pa naletiš tudi na nižjo raven.«

Anton BENČINA, dipl. ing.
 MOJ POGLED NA PRIHODNOST
 CINKARNE

Ob zapiranju starih, potrebujemo nove proizvodnje

Prihodnost naše tovarne nas vse zanima. Zato smo povprašali za mnenje sodelavca, ki Cinkarno dobro pozna in spremlja njen razvoj že 25 let, najprej kot direktor tozda Metalurgija, sedaj kot pomočnik KPO.

»Cinkarna je podjetje, ki ima bazno in predelovalno industrijo. Ta raznolikost se je doslej pokazala kot stabilizator, saj se gospodarske veje v različnih obdobjih različno razvijajo.

Vedno poudarjam, da se morata bazna in predelovalna industrija dopolnjevati in razvijati naravno, ne s prisilo. Razvijanje le enega proizvoda - monokulture - se prav kmalu lahko prevesi v stagnacijo oziroma katastrofo.

Takih primerov je v povojnem obdobju kar precej. Stagnacija razvoja kmetijstva in na drugi strani povečanje zmogljivosti industrijske proizvodnje umetnih gnojil je npr. v Jugoslaviji povzročila težak finančni položaj.

Vzemimo proizvodnjo barvnih kovin. Cene teh so se v svetu v preteklih desetih letih močno znižale, mnoga podjetja so propadla, med njimi ameriška firma Anakonda. Proizvodnja cinka je v ZDA skoraj čez noč padla od milijon ton na komaj 300 ton. V nerazvitih deželah so to skušali nadoknaditi s povečanjem proizvodnje in tako samo

še pripomogli k znižanju cen. Tako so izgube močno narasle prav v Zambiji in Peruju.

V letih 1974 in 1975 je proizvodnja cinkovih polizdelkov in izdelkov pokrivala izgube, ker je bila proizvodnja titanovega dioksida še v razvojni fazi. Širjenje samo bi nas gotovo pripeljalo do nevarnosti in odvisnosti ter v ekološko neravnovesje.

Prav na področju izboljšanja ekoloških razmer pa smo v zadnjih šestih desetletjih postopoma veliko naredili, predvsem s spremembo tehnologije, na primer dvojno katalizo in absorpcijo na kislinah in izpolnjevanju sistema čiščenja dimnih plinov na titanovem dioksidu ter drugih izhodih SO₂. Z izboljšanjem emisij v zrak in vode moramo nadaljevati, to pa nam bo uspelo z modernizacijo in povečevanjem ekonomsko upravičenih proizvodenj.

Morda je res videti, da danes gradimo le zid in ceste, vendar bo modernizacija veliko pomenila. Prvič bo po daljšem obdobju prinesla kakovostne spremembe v produktivnosti in kakovosti dela.

To pa je tudi naš namen. Povečati produktivnost dela na enoto proizvodnje in vloženi finančnih sredstev, da si bomo povečali akumulativnost, kar nam bo omogočilo stabilnost. Izdelkom, ki teh pogojev ne bodo mogli dosegati, se bomo morali odpovedati. Tako na primer bomo morali postopoma reševati cinkov prah, staro valjarno, keramiko ali jih, kar je manj verjetno, nadoknaditi z dopolnilnimi programi.

Dobri gospodarji nikoli ne zapro proizvodnje, brez da bi imeli že dosti prej pripravljeno enako ali drugo proizvodnjo.

Kar bi mi radi razvijali, nam družbenopolitična skupnost ne dovoli. Bilo bi potrebno dati več svobode pri razvojnih odločitvah delovni organizaciji kot v preteklosti, seveda ob objektivnih presoajah.

Z rastjo tovarne v preteklosti, se je povečevalo število zaposlenih. Ker smo potrebovali svežo delovno silo, smo se v takratnih pogojih premalo posvečali kakovosti in strukturi le-te. Fizično težki delovni pogoji so dajali

tudi veliko število nekvalificirane delovne sile, povečevala se je tudi invalidnost.

Zato menim, da je potrebno čimprej zmanjšati vpliv človeškega faktorja na tehnološki proces. Zmanjšati fizično delo in povečati strokovno usposobljenost naj bi bil naš cilj, vendar moramo kakovost v bodoče izbirati, pa tudi ne čisto zapreti vrata novim kadrom. Če bomo zaprli zaposlovanje novih kadrov, se zna kolektiv hitro postarati, to pa lahko ima tam, kjer je proizvodnja v večji odvisnosti od ljudi, slabe posledice.

Menjava generacij bo slabo vplivala na proizvodnjo nekaterih obratov, posebno tam, kjer je veliko storjenega v odvisnosti od ljudi. Zato je potreba po znanju nujna.

Zelo pomembno je tudi razvojno področje. Povezava med razvojem, marketingom in proizvodnjo bi morala biti trdna. Mislim, da je iz marketinga premalo signalov, kam se naj usmerja proizvodnja in razvoj. Med tem pa je še kako potrebno gojiti organizacijo strateškega razvoja, ki bo skrbel za naš dolgoročni razvoj.

KAJ PRINAŠA ZAKON O PODJETJIH Prej ga bomo upoštevali, bolje bo za nas

Zapis je nastal na podlagi razumljive in široke razlage tov. Gregorja Miklica, dipl. jur. iz RS ZSS in plodne razprave, ki jo je pripravil aktiv novinarjev v OZD celjskega področja konec januarja.

Zakon o podjetjih je najpomembnejši zakon, ki velja le v gospodarstvu. Na podlagi njegovih določb, ki so zelo splošne, bomo sami spreminjali svoje odnose znotraj DO, tako kot se bomo dogovorili in kakor bo nam najbolj ustrezalo. Vsebinsko naših odnosov bomo opredelili le v enem aktu, to je Statutu, ki ga bomo sprejemali referendumsko.

Kakšna bo nova vsebina, lahko

le ugibamo, ker je še veliko odprtih dilem. Na kratko pa lahko rečemo, da gremo od organizacije združenega dela v podjetje, od sporazumov k pogodbam, od družbenih sredstev k sredstvom v lasti podjetja ali drugih, od dohodka k dobičku itd. Na moči pridobi poslovodni organ in delavski svet. Skratka, poslovanje bo drugačno, za mnoge enostavnejše, bolj bo upoštevano znanje in delo. Zmanjšala se bo razlika med slabim in dobrim delom.

Izrazito drugačno bo področje notranje organizacije, ki se bo nujno morala spremeniti tako, da ne bo en del pokrival drugega v izgubi, kajti preiti bo treba iz

trga proizvodnje v trg proizvodov. Prej, ko se bomo prilagodili tržnemu odnosu, dobrim programom in znanju, bolj bo verje-

ten naš nadaljni obstoj. Prihodnjič: Kakšen bo položaj sindikata v novih razmerah.

PROIZVODNI ODNOSI

Vsebina	Nosilci osebe
Usmerjanje preko zakonov:	
<ul style="list-style-type: none"> * OZJE upravljanje: * -določ. ciljev posl. * -izbor posl. organa * -nadzor * -delitev dobička 	<ul style="list-style-type: none"> * LASTNINA * nad * Pravne osebe
<ul style="list-style-type: none"> * POSLOVANJA * Vodenje: * -izbor postop. in sred. * -usmer. procesov * -predlog uprav. odl. 	<ul style="list-style-type: none"> * SREDSTVI * Civ. pravne osebe
<ul style="list-style-type: none"> * PRILASČANJE * OD - cena dela * OBRESTI - cena sred. 	<ul style="list-style-type: none"> * D E L O
<ul style="list-style-type: none"> * DOHODKA * Dobitek I * /bruto/ I * I Ak. I * I I Sred. 	<ul style="list-style-type: none"> * Država * -davki * I Delo * I Ak. I * I I Sred.

Shema nam prikazuje upravljanje poslovanja in prilasčanje dobička v pogojih, ko se preko zakonov in nosilcev lastnine spreminjajo interesi in je potem upravljanje na podlagi dela na drugih nivojih kot doslej.

SKRB ZA ČISTO OKOLJE

Odpadna kemična sadra v Sloveniji

Žveplova kislina je osnovna kemikalija s širokim področjem uporabe a se redko vgrajuje v proizvode in najpogosteje ostane kot nadležna razredčena in onesnažena odpadna snov, v obliki odpadne kisline ali kislinskih raztopin ali soli (n.pr. zelene galice). Ta se običajno nevtralizira z apnom, apnencem ali hidriranim apnom in tako dobi nevtralizat, ki v suspenziji vsebuje sadre, ponavadi v obliki dihidrata ($\text{CaSO}_4 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$), ki obremenjuje okolje.

Na žalost pa tudi proizvodnja same žveplove kisline obremenjuje okolje. Zato proizvajalci prehajajo z enojnega postopka (enojne katalize in absorpcije, z nad 5% SO_2 obogatitimi plini s pomočjo katalizatorja vanadijevega pentoksida in z 97,5% učinkom konverzije SO_2 v SO_3), na dvojni postopek (dvojne katalize in dvojne absorpcije z SO_2 obogatitimi plini nad 6% in z učinkom konverzije 99,6%). Z novo tehnologijo je onesnaževanje zraka občutno manjše. Vendar s tem obremenjevanja okolja še ni konec. Odvisno od osnovne surovine je dodatno še možen trden in tekoč ostanek:

- Pri uporabi elementarnega žvepla ni obremenjeno okolje, ker edini trden ostanek to je strjeno pogačo, lahko po drobljenju uporabi proizvodnja H_2SO_4 iz piritov ali drugih kovinskih oksidov.

- Pri proizvodnji žveplove kisline iz piritov pa je poleg izhajanja SO_2 v zrak še težava, kam z ostanke praženja (piritni ogorki Fe_2O_3 , vsebujejo veliko težkih kovin in drugih škodljivih snovi, ki jih je potrebno odlagati kot poseben odpadki) in kam s pralno kislino. Prazilne pline je namreč potrebno pred katalizo oprati, odprašiti in ohladiti. Piritne ogorke iz Cinkarne v precejšnjih količinah kupujejo proizvajalci cementa doma in v Avstriji. Pralni kislini, ki vsebuje poleg žveplaste kisline in piritnih ogorkov še do 15% proste H_2SO_4 , je potrebno najprej odpliniti neobstoje H_2SO_3 in ji šele nato nevtralizirati prosto H_2SO_4 . Izpadlo nevtralizacijsko sadro, z različno vsebnostjo piritnih ogorkov, pa kot poseben odpadki odložiti na odlagališče.

Cela vrsta kemičnih proizvodov zaradi tehnološkega postopka proizvodnje z uporabo H_2SO_4 , ne more biti brez nje: fosforjeva kislina, fosfati in s tem pralni praški, umetna gnojila, cink, fluorovodikova kislina, v železarstvu in še daljša vrsta organskih spojin kot so citronska kislina, vinska kislina, askorbinska kislina (C-vitamin), oksalna, mravljina kislina, umetna vlakna (kaprolaktam, poliamid, viskozna), rafinacija naftnih derivatov (regeneracija iztrošenih motornih olj - kisliludron), celulozni derivati (celufan, sulfinitna celuloza), škrob, lufural, razstreliva (nitroceluloza), laki, barve na nitro celulozni osnovi itd. Pri vseh proizvodnjah je H_2SO_4 potrebna, a ker se vanje ne vgrajuje ostanek kot odpadna snov, v spremenjeni ali nespremenjeni obliki, ki vselej obremenjuje okolje.

proizvoda ni vedno v enakem sorazmerju. Koliko se jo porabi ali koliko in katera izpade po nevtralizaciji, kažejo naslednji podatki:

3-4 t H_2SO_4 na t titanovega dioksida (sulfatni postopek)
do 5 t $\text{CaSO}_4 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$ na t fosforjeve kisline kot P205

3,7 t CaSO_4 na t fluorovodikove kisline

2,2-2,4 t $\text{CaSO}_4 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$ na t citronske kisline

1,4-1,5 t $\text{CaSO}_4 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$ na t vinske kisline

V svetu že obstaja vrsta tehnologij za proizvodnjo naštetih kemičnih snovi z zmanjšanim obsegom odpadnih snovi, brez uporabe žveplove kisline ki jih radi poimenujemo »čiste tehnologije« (n.pr. titanov dioksid po kloridnem postopku).

Problem z odpadnimi sadrami v SR Sloveniji ni rešen in nastaja predvsem pri naših kupcih, ki uporabljajo kislino. Glede na proizvod pri katerem je izpadla, jo poimenujemo:

FOSFORJEVA SADRA

Tovarna kemičnih izdelkov Hrastnik, proizvede letno 20.000 t 100 odstotne fosforne kisline, pri čemer nastane 80.000 t fosforjeve sadre. Od leta 1987, del odpadne fosforjeve sadre ne odlagajo več v vodotoke in v reko Savo, ampak jo v obratu za granuliranje letno do 30.000 t dobavijo cementarnam za zamenjavo naravne sadre. Ostalo količino 50.000 t bodo v drugi fazi izgradnje ekološkega obrata prav tako predelali v granulati za cementno industrijo. Tako do konca leta 1990 predvidevajo proizvodnjo do 80.000 ton cementne sadre. Morebitno preostalo sadro, ki bi nastala zaradi večje proizvodnje fosforne kisline, bodo odlagali na skupno odlagališče s komunalnimi odpadki (največ do 10.000 t/letno).

V letu 1987 so že 10.000 t granulirane fosforjeve sadre prodali cementarnam. Skušajo dobiti čim bolj suho kakovost. Sedaj granule vsebujejo 90% $\text{CaSO}_4 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$. V primerjavi z naravno sadro, se ne obnaša enako. Zaradi nečistoče, ki so v fosforjevi sadri, odvisno od tega iz katerih surovih fosfatov je dobljena, ima večje ali manjše omejitve pri odlaganju in pri uporabi. Iz tega tudi izvirajo dodatne posledice škodljivega ekološkega vpliva na okolje.

Pospešeno iščejo nove »čiste« tehnologije, kjer se v postopke vgrajujejo reciklaže, uporabljajo čistejše surovine, zaokrožujejo tehnološki proces itd.

CITRONSKA SADRA

V Tovarni organskih kislin (TOK) Ilirska Bistrica, nastaja letno okoli 6.000 t citronske sadre in to, 400 t iz tehnološkega postopka proizvodnje mlečne kisline in 5.600 t, iz proizvodnje citronske kisline. Citronska sadra ni čista in vsebuje 2 do 3% organskih snovi predvsem iz melase. Tako pogača citronske sadre po filtraciji in pranju že drugi dan prične povzročati smrad, ki je posledica razkroja organskih snovi v njej. Pogača zaradi tega ni lepa in na njej se prične razvijati ob ugodnih pogojih tudi plesen.

Sedaj TOK citronska sadro odlaga na odlagališče pri Ilirski Bistrici in skuša s pokrivanjem zemeljskega meja zadržati smrad, kar ji ne uspeva. Odlagališče je praktično polno, novega pa občinski prostorski načrti niso zajeli. Izcedek iz odlagališča ni strupen, je pa preveč zasoljen (sulfati) in ima preveč organskih snovi ter specifičen smrad. Nekaj izcedka uhaža tudi v reko Reko.

Proizvodni procesi brez uporabe H_2SO_4 so bili že predlagani, niso pa še bili realizirani. Nekatere države so začele uporabljati citronska sadro za proizvodnjo gradbenega mavca in za proizvodnjo cementa.

URANOVA SADRA

V Rudniku urana Žirovski vrh (RUŽV), že nastaja letno do 15.000 t uranove sadre. Če bo rudnik delal s polno zmogljivostjo, bo uranove sadre letno do 25.000 t. Zaradi nizko

radioaktivne odpadne snovi je uranovo sadro možno le kontrolirano odlagati. V ta namen ima rudnik v neposredni bližini ustrezno odlagališče. Uporaba ali kakšnokoli vrednotenje uranove sadre ne pride v poštev, zaradi radioaktivnosti.

TITANOVA SADRA

V Cinkarni nastaja letno do 110.000 t nevtralizacijskega blata, v katerem je med 88.000 in 95.000 t titanove sadre in okrog 13.000 t nevtralizirane pralne kisline. Za titanovo sadro je v Cinkarni v raziskavi celovit projekt vrednotenja in uporabe. Za nevtralizirano pralno kislino z proizvodnje žveplove kisline pa ostaja še naprej samo odlaganje nevtralizacijskega blata na monodeponijo v Bukovžlaku.

BILANCA OSTALIH KEMIČNIH SADER V SR SLOVENIJI

V tabeli je razvidno, da bo samo 14,4 odstotkov vseh kemičnih sader v uporabi, za vse ostale količine zaenkrat ostane le odstranjevanje.

Ustrezno rešeno je odstranjevanje v CC, RUŽV in delno v TKI. To predstavlja 73,2% vseh kemičnih sader v SR Sloveniji.

Dani PODPEČAN

Izvor	Količina	Dolež (%)	kolicine v 000 t/leto	
			Uporaba	Odlaganje
Fosforjeva sadra	80	38,3	30	*50
Citronska sadra	6	2,9	0	** 6
Uranova sadra	15	7,2	0	***15
Titanova sadra	95	45,4	0	****95
Nevtralizacijsko blato	13	6,2	0	*****13
Skupaj kem. sadre	209	100,0	30	179

* Sedanje odstranjevanje v vodotoke in reko Savo, bo popolnoma prenehalo

** Odlaganje na lastno odlagališče, ki bo v kratkem polno

*** Odlaganje na lastno odlagališče radioaktivnih odpadkov, količina se bo povečala do 25.000 t/leto

**** Odlaganje na lastno odlagališče posebnih odpadkov, skupaj z nevtralizacijskim blatom, v gradnji je novo odlagališče

NE KRATIMO PRAVICE DO OBVEŠČENOSTI

Le delno obveščeni o dogajanjih v tovarni

V anketi, ki smo jo v januarju poslali v vsa delovna okolja, so obveščanja o dogajanjih v Cinkarni delavci ocenili za »delno«. Torej Cinkarnar in Informator kot edina medija, ne dajeta tistih rezultatov, ki jih delavci pričakujejo. Več o anketi bomo pisali prihodnjik. Tokrat pa pogledimo, kaj smo napravili na tem področju lani in kakšne cilje smo si zastavili.

Delegati odbora za informiranje so sredi januarja podali oceno obveščanja v 1988. V tem letu smo izdali 7 števk Cinkarnarja, povprečno na 16 straneh, enako kot leto prej, in 22 števk biltena Informator, tako kot v letu 1987. Po oceni članov odbora je bilo informiranje odlično glede na to, koliko in kakšne informacije je uredništvo dobilo in iskalo. Še vedno so določeni tabuji, o katerih so dejali, da jih bo čas tudi prerasel. Sploh pa je narobe to, da se ne dovoli pisati o informaciji prej, preden je sprejeta, izdelana, dokončna, dorečena. Tako jo, informacijo, marsikdo zve prej in ga potem branje ne zanima več (primer: vse investicije). V uredniškem odboru Cinkarnarja se bomo trudili, da bo vsebina zanimivejša, da bo vsebovala tudi več poslovnih informacij, katere bomo vodilni morali dajati, želimo pa tudi več raznolikosti, s katero se bi lahko približali vsem bralcem. Želimo tudi več stalnih rubrik, ki

bodo vedno na enem mestu, kar bo pripomoglo k večji preglednosti časopisa. Vendar pa so zato potrebni krajši prispevki. V zadnjem času se vztrajno trudimo, da bi spremenili obliko časopisa. Tehnično urejanje je eden ključnih problemov, ki ga je potrebno rešiti čimprej. Danes Cinkarnar in Informator nastajata v živo, izključno od zamisli urednice.

Pogrešamo tudi sodelovanje bralcev, ki se v zadnjem času odzivajo le na nagradne križanke in anketo. Druge pobude so zaenkrat »bob ob steno«, zato nameravamo odpreti nove rubrike, ki bodo posegle tudi v življenje družin.

Nikoli ne smemo biti zadovoljni, vedno moramo strmeti k spremembam, boljšim, učinkovitejšim. Če bo to prodrlo v našo miselnost in zavest, lahko pričakujemo tudi pri obveščanju boljše čase.

Uredništvo

Zlati znak 1988 JOŽE NARAKS, TOZD METALURGIJA

35 let v Metalurgiji

Kaj vam pomeni priznanje?

»Z ozirom na 35. letnico dela v metalurških obratih Cinkarne in odgovorne naloge, ki jih opravljam, mi priznanje dopušča, da lahko malo izstopam od povprečja.«

Kaj bi potlej dejali o prihodnosti metalurških obratov?

»O tem v tozdu veliko razmišljamo. Nekatero zastarele obrate že postopoma nadomeščamo z drugimi, novimi. Razširjamo pa proizvodnjo tam, kjer gre najbolje. Izredno ponosni pa smo na velik prispevek v ekološke izboljšave.«

Anekdota

Ob neki pozabljeni obletnici

Zgodilo se je nekega oblačnega jesenskega dne, da sta se po dolgem času, kje drugje kot za šankom, v znanem bifeju Pri veseli Micki, srečala bivša sošolca. Pod težo preživelih let, ki so jima zarisala drugačne poteze, sta se najprej nekaj časa zvedavo ogledovala, potem pa se le ojunaci Gregor in pokima z glavo proti Petru. Peter pa kot Peter, nezaupljiv do večno žejnih znancev s prazno denarnico, ga je še dvakrat z očmi premeril od nog do glave, vmes na hitro premislil, če ni to kakšen njegov pivski prijatelj in ko je ugotovil, da si tudi v sorodu nista, vprašal: »Menda se midva le od nekod poznavata?« »Ja seveda«, odvrne Gregor, »ali nisi ti tisti Peter, s katerim sva skupaj drsala klopi v drugem razredu osnovne šole?« Led je bil prebit, znanstvo potrjeno z dvema »Zlatorogoma« in pogovor je stekel kot se med gosti v dobrem lokalu spodobi.

Sami vzponi

Gregor, ki se rad hvali, kako mu v življenju skoraj vse uspeva, je bil takoj pripravljen prelistati svojo biografijo. Peter ga je zvesto in z občudovanjem poslušal tako dolgo, dokler ni Gregor začel govoriti o svoji službi. Pohvalil se je, kako je po končani šoli dobil službo v svojem poklicu orodjarja. Kolektiv res ni bil velik, saj so izdelovali samo obeske za potrebe veterinarjev in kinoloških društev, ali po domače pasje svetinje. Ker pa so bili vsi mladi, z veseljem do dela, so hitro razširili proizvodnjo, nabavili nove stroje in uspeli na tržišču. Gregor je ponosno povedal, da je že po treh letih postal skupinovodja, po petih pa zaradi sposobnosti oddelkovodja. Pohvalil se je tudi z novim družbenim stanovanjem in sploh kako lepo imajo v kolektivu poskrbljene glede dopustov na morju, da so zgradili počitniške hišice po celem Jadranu, pa tudi v hribih imajo najete sobe v počitniških domovih.

»Že, že«, ga je nestržno prekinil Peter, kaj ti bojo vse te tvoje počitniške hišice in sobice, povej mi raje koliko dobiš plače vsak mesec!« Gregor se je skrivnostno nasmehnil in mu na uho povedal koliko zasluži. Samo po osuplem Petrovem obrazu je bilo moč sklepati, da vsota ni bila majhna. Medtem, ko je Peter mračno premišljal o svoji plači, pa je Gregor veselo pripovedoval še o nagradah za delovne jubileje in o veli-

kem slavlju, ki so ga priredili ob 30. obletnici kolektiva.

Pri večjih je slabše

Tukaj pa je Petra popadel bes, treščil je s pestjo po mizi in grdo zaklel. Bivši sošolec ga je začudeno in s strahom pogledal, če ni morda začelo delovati tisto pivo, ki sta ga izpraznila. Počasi in s težavo je pričel svojo pripoved o tem, kako je podobno kot Gregor začel svojo delovno kariero v novo ustanovljenem kolektivu, ki pa je bil v sklopu velike tovarne.

Začeli so z enim strojem, bili so samo štirje in po začetnih težavah so začeli z redno proizvodnjo. Direktor velikega obrata je bil prisoten vedno, kadar so se pojavile težave v tem malem obratu in pomagal odpravljati probleme. Dobro so se razumeli. Obljubljali so jim lepo prihodnost, napredovanje in lepše plače. Vse je šlo dobro le tako dolgo, dokler ni vrag umešal svojih parkljev.

Prejšnji direktor je odšel, novemu pa nekaj ni bilo všeč in je bil ta mali kolektiv nekako odrinjen. Leta so tekla, tudi nekaj novih strojev so dobili, ampak vedno so ostajali v senci. Precej pionirjev, tistih ki so začeli z delom pri prvem stroju, je obupalo in odšlo drugam, na boljše, drugi pa so še kar vztrajali in upali, da bo drugače.

Dvajset let upanja

Tako je minilo tudi dvajset let in iz malega kolektiva je nastal srednje velik. Vsi so pričakovali, da se bo ob 20-letnici kdo od vodilnih spomnil na to in organiziral vsaj majhno svečanost v obratu, povedal nekaj besed, primernih za ta jubilej in spodbude za vnaprej. Žal so se ušтели in sedaj Peter razmišlja, če ne bi napisal kakšen protestni transparent, kar je sedaj v modi ali pa bi žalost raje kar v alkoholu utopil. Pa kaj, ko zna tudi žalost dobro plavati in ne ve, če bi mu uspelo.

Gregor ga je razumevajoče pogledal, mu natočil še eno pivo, potem pa se mu je mudilo k ženi in otroku. Opravičil se je Petru in odbrzel s svojim avtom v drugo gostilno, v bolj veselo družbo.

Peter si je mislil: »Pa je res, da sita vrana lačni ne verjame« in je spil grenko pivo za slajše spanje..

Gojmir

MLADINA PODPIRA DOBRO IN BOLJŠE DELO

Kaj vemo o delu cinkarniških mladincev

Dolgo se je morala mladina v Cinkarni ukvarjati sama s seboj in s svojo slabo aktivnostjo. Toda v zadnjem času se njihovo delo kot pravimo »pozna«, saj sledijo družbenim dogajanjem v tovarni in zunaj nje. Na njihove pobude pa so se že odzvali tudi ostali.

Najbolj do izraza je prišla pobuda mladincev iz Grafike, ki so predlagali razpis raziskovalnih nalog kot stimulacijo za vse zaposlene. Inovativna dejavnost pač še ni dobila svojega pravega mesta v naši tovarni, ni še dovolj v zavesti naših ljudi. Prav pa je, da jo mladi spodbujajo.

Mladi se torej ne ukvarjajo samo z organizacijo izletov in športnih srečanj, ampak imajo predvsem delovne sestanke. Na lanskih sejah so obravnavali vrsto aktualnih problemov v tovarni, kot so: družbena prehrana, proizvodnja, rezultati poslovanja, kadrovska politika, dejanski prispevek in vprašanje deljenih indeksov, v letošnjem letu pa so en sestanek namenili posvetiti obravnavi ekološkega vprašanja. Na sestankih se ne le seznanjajo temveč sprejemajo tudi stališča, ki naj bi dajala spodbudo za izboljšanje stanja. Glede prehrane, na primer, niso bili zadovoljni z odgovorom strokovne službe, ki je bil naravnano k povzemanju stanja, in ni vseboval iskanja izboljšav in boljših rešitev. V razpravi o proizvodnji

in rezultatih tozda v Grafiki so zahtevali večjo osebno angažiranost delavcev pri kakovosti ter višjo strokovnost.

Na eni izmed sej so se zavzeli za omogočanje opravljanja pripravništva in za selekcijo kadrov pri tem. Ocenili so, da so mentorji preobremenjeni in da jih je premalo. Prav tako pa so se mladinci Grafike zavzeli za human način reševanja tehnoloških viškov.

Trenutno se ukvarjajo z aktivnostmi svojega organiziranja, saj morajo letos sprejeti Pravila o organiziranju in delovanju koordinacijske konference in vpeljati postopek kandidiranja in volitev za vodstvo cinkarniške ZSMS.

Mladi so prepričani, da je v današnjem času potrebno kar najbolj spodbujati inovativno, ekonomsko, ekološko in energetsko varčevalno miselnost med delavci Cinkarne in razširjanje medsebojnega tovarištva in pripadnosti DO. In v tem kontekstu bodo svojo dejavnost nadaljevali.

M. G.

APEL K RAZUMU

Poziv, ki ga je sprejelo predsedstvo zvezne konference in mladina v Grafiki

Enajst let pred vstopom v 21. stoletje se Jugoslavija nahaja na najpomembnejši prelomnici socialističnega razvoja. Gospodarski in socialni kolaps, ter skoraj povsem popolna neučinkovitost političnega sistema - položaj v kateri je bratomorna vojna bližje kot progresivno razreševanje problemov - se ne more več ocenjevati samo kot »nadaljnje poslabšanje družbenih odnosov.«

Mnogi od najodgovornejših v naši družbi, ki so zapravili svojo močnost, morajo oditi: Nezaupanje v institucije sistema je brezmejno, ponujene variante za njihovo spremembo pa nezadovoljive. Najbolj drastično se to odraža na Kosovu, kjer institucije sistema niso sposobne, da zagotovijo niti fizično integriteto, niti osebno in imovinsko varnost in svobodo prebivalstva. Usoda

naše domovine nas zanima danes in tukaj, ker vemo, da bo jutri mogoče že prepozno. Ne pristajamo na rešitve, ki ponujajo orožje in kri, ker vemo, da potem, ko utihne glas pušk in preneha prelivanje krvi, ne bomo živeli bolj svobodno, niti bogateje. Ne pristajamo, da samoupravljanje pomeni samo masko za vladajočo oligarhijo, socializem pa enakopravno razdelitev siromaštva. Zaradi tega se bomo z vsem našim znanjem in našimi možnostmi trudili za spremembe, ki nam bodo zagotovile bodočnost v bolj demokratičnem in bolj humanem, duhovno in materialnem bogatejšem socializmu.

MI SMO ZA učinkovit politični sistem samoupravnega socializma, v katerem samoupravljanje in socializem pome-

nita: reformo volilnega sistema v smeri vzpostavljanja neposrednega in splošnega vpliva volilcev; individualno in javno odgovornost na vseh ravneh; svobodo govora, misli in zbiranja z doslednim spoštovanjem osnovnih civilizacijskih pridobitev: večja kultura govora, razumevanje in dogovarjanje brez predsodkov in drobnjakarskega politikanstva, javnost vodenja kot pogoj odgovornosti in uspešnosti, pravno in učinkovito državo s skupščino kot resničnim najvišjim organom oblasti in samoupravljanja; ZSMJ kot moderno fronto in pluralistično organizacijo mladih, ki jo povezuje interes za celovit napredek te države.

MI SMO ZA

sodobno tržno usmerjeno gospodarstvo; večjo iniciativnost, samostojno podjetništvo, pluralizem oblik lastništva, in ukinitve monopolov in restrikcij vseh barv in vrst; ekonomsko in ekološko zdrave investicije.

MI SMO ZA

Jugoslavijo, ki bo notranje združena, pa tudi enakopraven partner v evropskih in svetovnih procesih povezovanja; Jugoslavijo, katere sedanjost bo vredna njene bogate zgodovinske preteklosti; Jugoslavijo, ki bo vzor pozitivnih socialističnih gibanj, ne pa črna točka na zemljepisni karti svetovne razvitosti; Jugoslavijo kot federacijo enakopravnih narodov in narodnosti, ki jih zgodovinsko povezuje odločitev o združenju ob priznavanju individualnosti posameznika, kakor tudi samostojnosti narodov in narodnosti.

ZA SOCIALISTIČNO FEDERATIVNO REPUBLIKO JUGOSLAVIJO razumevanja, napredka in demokracije.

V najtežjih časih naše zgodovine je zmagal razum.

V prepričanju, da more zmagati tudi sedaj, podpisujemo ta apel.

PONAVLJAMO RAZPIS

Akcija za zbiranje idej in predlogov

Razpis od ideje do novo ustvarjene vrednosti, je bil objavljen v novembrski številki. Rok za prijavo še vedno traja (do konca februarja). Ker v prvih dveh mesecih ni prispelo pričakovano število idej in predlogov, je izvršni odbor Diatija odločil, da se razpis ponovi.

Obstaja možnost in upanje, da smo pozabili, da je v tovarni še vedno dosti nerešenih problemov, ki kličejo po rešitvah. Seveda tiste, ki znajo, hočejo in so pripravljeni narediti nekaj več od povprečnih zanesenjakov. Nič več ni daleč čas, ko bomo morali gospodariti v konkurenčno tržnih gospodarskih razmerah in ko bo minil čas za inflacijsko priranje cen. V takih razmerah bo moralo inovacijsko gibanje prerasti sedanje skromne okvire in postati pomemben dejavnik pri oblikovanju in pridobivanju dohodka na osnovi znanja in lastnih rešitev.

Ponovni razpis je namenjen vsem, da začnemo postopno razmišljati in spreminjati vse, kar je preživelo sedanje razmere na vseh področjih dela in poslovanja in tako preidemo k ideji: »Vsi mislimo, vsi delamo.«

SREBRNI ZNAK 1988 MILICA KONČAN, TOZD KEMIJA Tudi v kritiki je del resnice

Kaj vam pomeni priznanje?

»Če toliko delaš, priznanje pomeni potrdilo, da delo ni bilo zaman. Nam starejšim pa to pomeni še več.«

Slišati je tudi komentarje, da jih niso dobili pravi ljudje?

»V vsaki kritiki je tudi delček resnice. Letošnja izbira je bila sicer bolj demokratična od prejšnjih, pa vseeno so bile kritike. V vsakem tozdu se najde nekdo, ki ne dela le za denar in tak si prav gotovo zasluži priznanje. Prijetno me je presenetil nekdo, ki je dejal, da je končno znak prišel v prave roke. To mi je res pomenilo več, kot samo priznanje.«

R A Z P I S

OD IDEJE DO NOVO USTVARJENE VREDNOSTI

Ste pripravljeni sodelovati v akciji kjer nič ne izgubite, lahko samo dobite - VI in NAŠA delovna organizacija. Cilj te akcije je spodbuditi ustvarjalno iniciativnost zaposlenih, da bi dosegli boljše rezultate na vseh področjih dela in poslovanja, omogočili polno zaposlenost celotne delovne organizacije, zagotovili boljše izrabo delovnih sredstev in izboljšali kakovost naših izdelkov in storitev.

Zavedati se moramo, da je pogoj za napredek inventivnost vsakega posameznika. Zato razmislite, kaj se še da izboljšati - spremeniti. Ugotovili boste, da je še veliko tehnoloških in drugih pomanjkljivosti, nesmotrnega ravnanja z materialom in energijo, da so še marsikje skrite rezerve. Če jih rešimo, nam bodo dale boljši danes in jutri.

S tem namenom razpisuje KPO akcijo za zbiranje IDEJ IN PREDLOGOV

Kdo naj sodeluje

Vsi zaposleni v Cinkarni, vsak na svojem področju dela in nalog ter poslovanja.

Kje so potrebe

V boljši organizaciji dela, raziskavah, poslovni informatiki, tehnologiji, inovacijskem procesu, pripravi dela, nabavi, proizvodnji, prodaji, vzdrževanju, energetiki, marketinških storitvah, skratka, v celotni DO.

Kako priti do ideje

Ideje naj obsegajo naslednja izhodišča:

- da je to drugačna, boljše organizacija dela in s tem večja produktivnost
- da so to drugačne metode in postopki dela
- da prihranimo na materialu in času izdelave
- da dosežemo boljše kakovost izdelkov in odgovornost za kakovost
- da so to drugačne konstrukcijske in tehnološke rešitve
- da to zmanjšuje obremenjevanje okolja
- da je to izboljššan videz naših izdelkov in embalaže
- da posodobimo, izboljšamo naprave, stroje in orodja
- da poiščemo boljše - ustrežnejše materiale
- da izboljšamo in pocenimo način skladiščenja
- da izboljšamo način transporta materiala in izdelkov in skrajšamo transportne poti
- da posodobimo način prodaje, nabave in servisiranja
- da znižamo porabo energije na enoto proizvoda
- da posodobimo vzdrževanje in znižamo čas zastojev
- da začnemo izkoriščati tudi odpadne surovine in energijo
- da izboljšamo dohodkovno učinkovitost poslovanja
- da pristopimo k sodobnejšemu, stimulativnejšemu, pravičnejšemu vrednotenju in nagrajevanju rezultatov dela
- da omogočimo varnejše delo in izboljšamo delovne pogoje
- da zmanjšamo administracijo
- da najdemo način hitrejšega strokovnega ocenjevanja in izvorom inovacijskih predlogov
- da iščemo, najdemo in rešujemo vse druge probleme, ki še lahko izboljšajo način dela in gospodarjenja.

Kdaj in kako se lotiti rešitev

Takoj, ko zaznaš idejo, ko spoznaš, da jo lahko sam ali z sodelavci realiziraš in bo v najkrajšem času dajala uporabljive rezultate.

Ocenjevanje

Vse zbrane predloge bo enkrat mesečno ocenjevala posebna strokovna komisija v delovni organizaciji, sestavljena iz strokovnjakov, ki pokrivajo celotno področje dela in poslovanja.

Komisijo je imenoval odbor za Inventivno dejavnost CC.

Oblika predloga

Oblika prijave je na hrbtni strani razpisa. V prijavi je potrebno IDEJO ali PREDLOG opisati tako, da bo mogoča REALIZACIJA oz. način rešitve in nakazati pričakovano gospodarsko korist po realizaciji.

Rok razpisa:

Razpis bo trajal tri mesece, do konca februarja 1989.

Nagrade

Nagrajene bodo vse izbrane IDEJE in PREDLOGI, **ki so smiselni, ki jih je mogoče realizirati**, kjer bo dosežen finančni učinek ali kako drugače izboljšano delo in poslovanje v delovni organizaciji

NAGRADA za takšno IDEJO ali PREDLOG je

50.000.- din

in bo izplačana takoj po oceni predloga.

Ob koncu razpisa bo strokovna komisija izmed izbranih IDEJ in PREDLOGOV nagradila še tri najboljše predloge s posebno nagrado.

Nagrade bodo izplačevali v naši blagajni po seznamu oz. sklepu strokovne komisije.

Nadaljno reševanje

Vse pozitivno ocenjene ideje in predloge iz tega razpisa bodo po realizaciji obravnavane po veljavnem Pravilniku o inventivni dejavnosti TOZD in DSSS Cinkarne.

Pomoč in nasvete vam nudijo predsedniki komisij za inventivno dejavnost v TOZD - ih in DSSS ter analitik inovacij.

Ideje in predloge bo zbiral analitik inovacij v Razvojni službi, telefon 273.

Razpis je obravnaval in potrdil odbor za inovativno dejavnost DO 10. 11. 1988.

Predsednik KPO

Marjan Prelec dipl. ing.

Na kratko...

STIKI S SOSEDI

V preobrazbi naših sosednjih delovnih organizacij EMA in ME-TKE, ki sta lani zašli v velike težave, smo na nek način pomagali tudi mi. S kadri.

V EMU so 12. januarja sprejeli ukrep družbenega varstva in s tem tudi začasno vodstvo, ki je sprejelo pripravljenost nositi breme odgovornosti. Prvi med njimi je naš sodelavec **Marjan DREV**, dipl. ing., ki ga bomo pogrešali kot vodjo proizvodnje v tozdu Grafika in kot predsednika delavskega sveta delovne organizacije.

V Metki so že 4. novembra 1988 v začasni kolektivni organ imenovali tudi našega sodelavca **Marjana Plohla**, ki je opravljal dela in naloge pomočnika direktorja Posebne finančne službe.

VAŽEN JE NAČIN

FEP, tovarna iz Dolnjega Milanova izdeluje nove žarnice ADAPTERJE, ki porabijo le četrtino električne energije v primerjavi s porabo navadnih žarnic. Ta izdelek omogoča varčevanje električne energije tudi pri razsvetljavi. Povprečna življenjska doba ene varčne žarnice je 5.000 ur.

Torej se varčevanja z energijo da lotiti tudi s te plati. Toliko bolj zato, ker pri nas žarnice gorijo tudi tam, kjer ni nikogar.

RAČUNANJE V NAŠI PRIHODNOSTI

Ker nam inflacija tako hitro raste, da že 1 kg kruha stane pol milijona din, se bomo morali učiti šteti in računati od milijarde din naprej. Pa poglejmo: milijarda, sto milijard, tisoč milijard = bilijon = milijon milijonov tisoč bilijonov = bilijarda milijon bilijonov = triljon

TUDI TO SE ZGODI

Tov. I.Z. iz Cinkarne je nekega dne, meni nič, tebi nič kar zapustil delovno mesto. Disciplinska komisija mu je zato izrekla opomin. Pa je bil I.Z. tako ogorčen, da je šel do IS SRS. Ker pa ta ni zahteval drugega kot pojasnilo od DO, je vzel dopust in se napotil k tov. Slobodanu Miloševiću, ki je takrat trenutno sedel na vojvodinskem partijskem sestanku, rekoč, da bo Milošević že pometel s takimi direktorji, ki dajejo delavce na disciplinsko.

PRIZNANJA ZA HUMANOST

Število krvodajalcev v Celju narašča

Cinkarna je konec lanskega leta prejela priznanje za zasluge za krvodajalstvo, ki ga je ob 35-letnici prostovoljnega krvodajalstva podeljeval Rdeči križ Slovenije. Naš sodelavec Franc DEČKO, izmenovodja rastnih substratov, pa je ob tem jubileju dosegel 100 kratno oddajo krvi.

Naša delovna organizacija se vsako leto vključuje v krvodajalske akcije, ki so v naši ambulanti organizirane dvakrat v letu. Lanskih akcij v januarju in septembru se je udeležilo preko sto delavcev. Zelo spodbudno je, da se številke v Celju nenehno povečujejo. V desetih mesecih lani je 3.327 krvodajalcev, dalo 1170 litrov krvi.

Ta izredna humanost v svetu beleži že 125. obletnico. Leta 1863 je bila v Ženevi iz potrebe organizirane pomoči ranjenim vojakom na bojnih poljih, ustanovljena organizacija Rdečega križa, ki je svojo dejavnost postopno razširil na skrb za zdravje ljudi in zdravstveno vzgojo. V Celju pa se je dajanje krvi začelo leta 1948, ko je bil ustanovljen oddelek za transfuzijo. Ob 35. obletnici krvodajalstva v Celju so bila podeljena tudi posebna priznanja, ki so jih poleg 100-kratnega darovalca Franca DEČKA, prejela še Simo PETKOVSKI (87 krat) in Janez ŠTORGELJ (84-krat). Priznanje za pomoč pri organizaciji pa tudi Martina AHTIK in Jernej OZIS.

SEZNAM

krvodajalcev - odlikovancev v letu 1988, zaposlenih v CINKARNI CELJE

5-kratni

Aleš ANTAUER,
Majda DERČA,
Jospi FORJAN,
Aleksander JEZERNIK,
Marinka KAČIČNIK,
Jože KRAJNC,
Drago KUKOVIČ,
Milan MOHORKO,
Marija SMOLE,
Iztok TROBIŠ.

10-kratni

Leopold BUTOLEN,
Igor GORIČAN,
Justina GRIL,
Mara JOSIČ,
Terezija OVTAR,
Ivan PEČEK,
Dragomir PETRONJIČ,
Dragica TURK,
Valent ZAGORŠČAK,
Đuro ŽABIČ

15-kratni

Štefan BUDNA,
Franc BUKŠEK,

Rudi FERJAN,

Jure JURŠINIČ

20-kratni

Marija HORVAT,
Stjepan IGNJAČIČ,
Ljuba KVAS,
Rames MUHADJERI
Stanko OPREŠNIK,
Stanislava PETRIČ,
Šandor PATKANJ,
Anica POMPE,
Dubravko SOPEK,
Momčilo STAJIČ,
Andrej TOVORNIK

25-kratni

Bojan HORVAT,
Mito MITEVSKI.
Ivan MUŽAR,
Zdravko PERNIČ
Milan PETROVIČ,
Marko SUŠA,
Jože KRAJNC.

30-kratni

Zdravko ČUDEN,
Ferdo POTOČNIK,
Franc VORŠNIK

35-kratni

Marjan CIMERMAN,
Franc PULKO,
Borislava REPAS,
Ivanka VIDOVIČ

40-kratni

Martin PRELOŽNIK,
Ivan VERANIČ

45-kratni

Martin ŠALEJ

Franc DEČKO 100 x
Sima PETKOVSKI 87 x
Janez ŠTORGELJ 84x

OBVESTILO

Uveljavite pravico do denarne pomoči za otroke

Kot vsako leto morajo tisti, ki so po sporazumu o uresničevanju socialno varstvenih pravic upravičeni do denarne pomoči za otroke tudi letos izpolniti obrazec SPN-1. Dobijo ga v knjigarini ali v računovodski službi. Center za socialno delo v Celju letos zahteva več podatkov kot sicer, in to:

- evidenčno matično številko družine, to je številka, s katero so opremljene ugotovitve v preteklem letu in datum prejete vloge, priimek in ime ter stalno bivališče,

- člane družine, šolo ali VVO, katero otroci obiskujejo,

- vse dohodeke za vso minulo leto (1. 1. 1988 do 31. 12. 1988) vseh družinskih članov ter dohodek od gozda v minulem letu, če je bil izvršen posek lesa,

- dohodek otrok in to: preživnino - v skupnem znesku za vso minulo leto, kadrovske štipendije - skupen znesek za vse leto, štipendije iz združenih sredstev - mesečni znesek - januar 1989, - januarski (1989) znesek priznane delovne nadomestitve stararine, če je ta priznana.

Vloge za denarno pomoč zbira Računovodska služba, najkasneje do 20. februarja 1989.

Srebrni znak 1988

ZDRAVKO LUZAR, TOZD TRANSPORT IN SKLADIŠČA

Prednost pripadnosti tovarni

Kaj mislite o podeljevanju prisotno že doma.« priznanj? Cinkarna jutri?

»Zelo se strinjam, da vsako leto »Neizogibno je dati več poudarka podeljujemo priznanja. O tem ali strokovnim kadrom, ki bodo za- so izbrani zaslužni, je sicer težko vzeti za kvalitetno delo.«

oceniti, vendar pa je izbravec gotovo kdaj kaj dobrega naredil za tovarno in kolektiv. Priznanje je tudi na nek način zahvala za pripadnost tovarni, za sproščanje energije ne le za 8 ur dnevno. Čut pripadnosti je kot pravi pregovor: »Redka suknja, gosta služba.« V svetu, posebno na Japonskem, dajejo mnogo več pozornosti pripadnosti. Pri nas pa se zdi, da je narobe že to, če sin pride za očetom. Pozabljamo, da je vpetost v življenje in delo tovarne

ČE STE ZAMUDILI

Kiparska delavnica na obisku

Dvanajst mladih ustvarjalcev likovnega krožka osnovne šole Franca Kranjca iz Polul, se nam je v novembru 1988 predstavilo s svojimi deli.

Pravzaprav imajo ti otroci srečo, srečo, da so dobili dva odlična mentorja Vilibalda KRANJCA in Bena KARNERJA, da imajo na šoli stroj (peč) za žganje gline in velik posluh vodstva šole za ljubiteljske dejavnosti. Nekateri otroci obiskujejo tudi po štiri krožke. Gotovo je dobro izpolnjena želja staršev otrok na tej šoli, da njihovi otroci spoznajo čim več vrst umetnosti in svobodnih poklicev.

Jasmina PEKLAR, učenka 8. razreda: »Likovno delo me zelo veseli že od prvega razreda. Zato sem se takoj vpisala v kiparsko delavnico. Izdelala sem pet kiparskih del, tri so razstavljeni: školjka, roka, vaza. Mislim, da tudi po osnovni šoli ne bom zapustila tega konjička.«

Vilibald KRANJC, svobodni umetnik: »Zelo rad delam z otroki, vendar imam zelo malo časa, zato ne vem, če bom lahko to delavnico vodil še naprej. Ustvarjanje potrebuje celega človeka in jaz bi rad predvsem ustvarjal.«
Najlepše je, da se že mlad človek

Vilibald KRANJC

nauči ljubiti naravo, ki jo zna izražati tudi skozi umetnost, zato upamo, da bo njihova delavnica še dolgo uspešno živela in pritegovala čim več mladih.

M.G.

DRAGI UPOKOJENCI!

Vaše sodelovanje v našem glasilu je vedno dobrodošlo. To leto smo bili zelo veseli pisem, ki ste nam jih pisali, v njih ste se tudi zahvaljevali za koledar in čestitko. Nekaj vaših pisem objavljamo. Zelo pa bomo veseli, če nam še pišete, na primer o tem, kaj bi se dalo v naši tovarni izboljšati. Nasvet od vas, ki imate polno izkušenj, bi bil dragocen! Radi bomo prebrali in objavili vsako vašo misel.

Vsem, ki ste nam želeli veliko delovnih uspehov, hvala, mi pa vam želimo, da ostanete zdravi in srečni!

Urednica

Novoletna voščila

Vsem delavcem družbenopolitičnih organizacij in poslovnim delavcem ter sindikatu Cinkarne iz srca želim srečno, veselo, zdravo, poslovno uspešno leto 1989!

upokojenec Ivan Podlesek

Spoštovani!

Zahvaljujete se kolektivu Cinkarne za lepe želje in koledar, ki sva ga bila z ženo zelo vesela. Posebej se zahvaljujete sindikatu za pozornost, ki smo jih deležni ob letnem srečanju upokojencev. Vsem skupaj želiva vse dobro in lepo ter mnogo uspehov pri vašem delu.

vaša upokojenka Trebičnik

Spoštovano uredništvo!

Pošiljam vam rešitev zadnje križanke. Ob tem se zahvaljujem za vašo skrb, saj ob prejemu vašega in mojega časopisa spremljam delo in uspehe tovarne, v kateri sem tudi jaz delal dolgo vrsto let. Hvala za letošnje čestitko in še posebej za koledar. Želim vam še nadaljnjih uspehov.

Avgust Čretnik

Na kratko...

PO RAZPISU

Razvojnega direktorja promocija ni bila nikakršna kolobocija! Sta pač bila dva povsem enakih šans in odločitev je padla pri seštevku nians!

SREČNEŽ V 3 x 3

Naš sodelavec iz Grafike Dušan Mohorko je v igri na srečo 3 x 3 imel najboljšo kombinacijo števil.

Še krajše...

Inovacija

Sebe vprašam in vse vem! (Nov pregovor, ki velja predvsem za Cinkararje).

Leta 2.000

Vsi se sprašujemo kaj bo tega leta. V Cinkarni nič posebnega, samo malo večja bo. Cinkarna namreč.

Pri prebujanju v novi dan

Prazna vreča ne stoji pokonci ali: ne pozabite zajtrkovati! Ni

res, da ni časa za zajtrk. Čas je za vse, za kar si ga vzamemo. In za zajtrk si ga spleča vzeti, saj nikoli ne veš, kakšna bo cinkarniška malica.

Za vse, ki se »zadržujejo« v jedilnicah

Strokovnjaki pravijo, da vse kar jeste prežvečite 30 x. S počasnim hranjenjem, pri katerem morate jesti in piti zavestno in pozorno, dobite vase ogromno energije, ki vam bo pomagala preživeti še tako dolgočasen dan.

OPOZORILO VOZNIKOM

Vse voznike avtomobilov, ki imajo parkirane svoje konjičke na urejenem parkirišču pred Marketingom opozarjamo, da imamo med nami tudi takšne voznike, ki razbijejo parkiran sosednji avtomobil, in se mirno odpeljejo naprej.

TRI ANEKDOTE TEGA DVOMESEČJA

Zakoni so kot pajčevina: mušice se zapletejo vanjo in poginejo, velike muhe pa jo raztrgajo.

Anaharsis

Če me obrekujejo v moji odsotnosti, me nič ne skrbi. V moji odsotnosti me lahko tudi pretepejo.

Aristotel

Demokracija pomeni vladanje z razpravljanjem. Ta princip pa deluje samo, če drugim preprečiš govoriti.

Attlee

Maškarada '89

V letošnji maškaradi je prvo mesto osvojila skupina ASTMA. Pod masko so se skrivali Vilma Pevec, Dušan Sevšek in Liljana Bratovšek. Druga je bila družina Brajdič delavke organizacijske službe), tretji Sonce (Milan Gaber), četrta Snažilka (Drago Fidler) in peta Zakonski par (Anica Čuček in Barbara Brodek).

REKREACIJA SKOZI PRIZMO NEREKREATIVCEV

Komu se spleča stati ob strani

Običajno se v tem letnem času pripravljajo in obnavljajo finančni načrti posameznih dejavnosti, ki bremenijo sklad skupne porabe. Že mogoče, da smo z vidika ustvarjalnosti - produktivnosti samo porabniki, vendar je potrebno reči, da ta dohodek ustvarjamo vsi člani delovnega kolektiva, eni bolj neposredno drugi posredno.

In kaj ima opraviti s tem rekreacija? Želel bi povedati nekaj misli ob rezanju finančnega kolača za leto 1989.

Cinkarna ima v okviru športne rekreacije šestnajst sekcij s približno 300 do 400 aktivnimi člani. Ni moj namen, da podrobneje opisujem delovanje posameznih sekcij, ker je to možno razbrati iz našega glasila med letom. Čestokrat hote ali nehoti pozabljamo vrednote, ki jih prinaša rekreacija.

V tej delovni organizaciji sem že 30 let in s polno odgovornostjo rečem, da smo športniki Cinkarne skozi vse to obdobje prinesli tudi dober del dobrega imena Cinkarne, z gradnjo mozaika in več vrst uspešnega dela.

Bili so časi, ko je naša delovna organizacija slabše poslovala, bila izpostavljena kot družbeno škodljiva (ekološko). A športniki Cinkarne smo vedno s ponosom nosili njeno ime in nikoli nismo zaradi tega hodili sklonjenih glav. Obratno! Nemalo je

bilo članov kolektiva, tudi pomembnih, ki so v taki situaciji zapuščali tovarno.

Gledanje in pojmovanje, češ saj se rekreirate zase, kaj pa ima kolektiv od tega, pomeni zelo kratkovidno poznavanje pomena rekreacije.

Nič koliko je tekmovalj v okviru občinskega sindikata, medsebojnih srečanj DO in celo na republiški in državni ravni. Vse to lahko prevedemo v nekaj tisoč ur prostega časa, kjer športniki nosimo ime Cinkarne. Za vse to je potrebno tisoče lučajev, prevoziti na tisoče kilometrov, napraviti tisoče potez, obrisati več litrov znoj.

V imenu vseh rekreativcev želim, da bi tisti, ki režejo finančni kolač, imeli za športne dejavnosti več razumevanja. Vse tiste, ki še vedno stojite ob strani pa vabimo, da naredite nekaj koristnega tudi zase in za kolektiv.

Pridružite se nam!

Franc SMEH

NAŠI V OBČINSKEM MERILU

Končane lige 1988

Dobili smo rezultate tekmovalj v okviru občinskih prvenstev v letu 1988 od Zveze telesnokulturnih organizacij in Strokovnega sveta za športno rekreacijo v Celju.

Tenis

Ekipe Cinkarne so nastopale v I. in IV. ligi.

I. liga: 1. RC (28), 2. Klima (16), 3. Aero (14 - 6), 4. CC (14 + 4), 5. Kovinotehna (14 + 2). Nastopalo je 8 ekip.

IV. liga: 1. CC (22), 2. Kovinotehna (22), 3. ŽTO (16-1), nastopalo je prav tako 8 ekip.

Namizni tenis

Spomladansko jesenski del 88 ženske

I. liga: 1. Aero (22), 2. BC, 3. LB, 4. Ingrad (10), 5. Kovinotehna (10), 6. CC (10), 7. Zlatarna (4).

Moški

II. liga: 1. Elektrosignal (28), 2.

EMO, 3. Žična, 4. STŠ, 5. Zlatarna, 6. Gradis (8), 7. CC (8), 8. Izletnik (8), 9. Z. Dobrna (4).

Starejši člani

I. liga: 1. Obrtniki (14), 2. Železarna (12), 3. CC (12), 4. Aero (6), 5. Zlatarna (6), 6. PTT. Posamezno ženske
7. Germačnik - Cinkarna

Rokomet:

1. Aero (15), 2. CC (10), 3. Libela (9), 4. Kovinotehna (4), 5. Emo (L).

Odbojka

Ženske

I. liga: 1. Ingrad (26), 2. Klima (20), 3. CC (18), 4. Aero (14), 5. LB, 6. VVo T.Č., 7. BC, 8. Kovinotehna.

Moški

I. liga: 1. Ingrad (28), 2. Aero (18), 3. CC (14), 5. Emo (14) 5. Nivo (12), 6. Kovinotehna, 7. GG, 8. Klima.

Smučarski tek

Moški posamezno

1. Šneberger Kovinotehna, 2. Ročnik - Etol, 3. Pliberšek CC,

Ženske posamezno

1. Špeglič - Aero, 2. Berk - CC, 3. Mauhar - Aero

CELJSKI KERLC

Ta naslov in priznanje so za discipline: plavanje, kolesarjenje, tek, pohod nad 1.500 m, tek na smučeh iz Cinkarne ob zaključni slo-

Kegljaške novice

Sindikalne športne igre Celja 1988

V tekmovalju 19. ekip iz celjskega območja v ekipnem tekmovalju 6 x 100 lučajev (spomladanski in jesenski del), so kegljači

Vrstni red ekip:

1. Zdravilišče Dobrna
2. Cinkarna Celje
3. Železarna Štore
4. EMO Celje
5. Kovinotehna

Tudi kegljačice Cinkarne so v isti zvrsti tekmovalja osvojile odlično 2. mesto (4 x 50 lučajev) in prejele srebrno plaketo. Za

Vrstni red ekip:

1. Obnova Celje
2. Cinkarna Celje
3. Blagovni center
4. EMO Celje

vestnosti 31. 1. 1989 v Golovcu prejeli:

Zlato plaketo: Slavko Kajtner, Jože Ašenberger, Štefan Gaberšek, Mitja Lamper, Hinko Kožar, Tatjana Nezman, Andrej Žnidar, Darinka Špacapan, Vera Zupanc.

Srebrno plaketo: Nevenka Lipovšek, Zdenka Šlatau, Cvetka Lukanc, Helena Umek.

Bronasto plaketo: Andrej Tomažin, Martin Žibert, Dejan Završek, Marta Govedič. Čestitamo!

Cinkarne osvojili odlično 2. mesto in prejeli srebrno plaketo. Za ekipo Cinkarne so nastopali: Kukič Rado, Salmister Ivan, Đordevič Žika, Furjan Boris, Mestinshek Dušan in Pohole Ivan.

- 4759 kegljev
- 4714 kegljev
- 4692 kegljev
- 4604 kegljev
- 4589 kegljev

ekipo Cinkarne so nastopile: Zalokar Irena, Berk Marjana, Vengust Alenka in Točaj Jožica. Sodelovalo je 12 ekip.

- 1365 kegljev
- 1350 kegljev
- 1289 kegljev
- 1264 kegljev

SINDIKALNE BORBENE IGRE CELJA 1988

V sindikalnih borbenih igrah Celja v kegljanju (spomladanski in jesenski del), je v konkurenci 20 ekip iz Celja, ekipa Cinkarne osvojila 2. mesto, z malim zastankom za prvouvrščeno ekipo PTT. Čeprav smo bili v jesenskem delu najboljši, smo vseeno bili »prekratki« za 6 kegljev. V ekipi Cinkarne so nastopili: Kukič, Gobec, Đordevič, Mraz, Salmister, Furjan, Pohole in Žagmajster.

Končni vrstni red ekip:

1. PTT Celje 977 kegljev
2. Cinkarna 971 kegljev
3. Klima Celje 928 kegljev
4. EMO Celje 926 kegljev
5. Obnova Celje 918 kegljev
6. Aero Celje 900 kegljev

V konkurenci posameznikov za leto 1988 je član naše ekipe Pohole Ivan dosegel 4. mesto, v ženski konkurenci pa Točaj Jožica 4. mesto, Vengust Alenka pa 6. mesto.

BOFULINOV MEMORIAL

3. mesto

Kegljaška sekcija Obnove Celje je tudi letos priredila kegljaško tekmovalje 4. 12. 1988 - memorialni turnir »Miro Bofulin«.

V izredno močni konkurenci - nastopilo je 20 ekip iz širšega celjskega območja - so se naši kegljači izredno izkazali in osvojili 3. mesto in pokal v trajno last. V naši ekipi so vsi zelo

dobro kegljali in bili res pravo borbena moštva.

Končni vrstni red ekip:

1. Izletnik Celje 539 kegljev
2. PIONIR NM 524 kegljev
3. Cinkarna Celje 522 kegljev
4. TIM Laško 498 kegljev
5. Klima Celje 493 kegljev
6. Zasavje Trbovlje 480 kegljev itd.

Ivan Pohole

Med nami je maratonec in boksar

Intervju z Božom Novkovičem

Božo Novkovič je zaposlen v titanovem dioksidu in ima 24 let. Z maratonom se ukvarja dve leti. Letno nastopi na približno 15 tekah.

Cinkarnar: Kateri so vaši večji uspehi?

Božo: Ker se ukvarjam tudi z supermaratonom, sem na 60 km Zagreb - Čazma osvojil 32. mesto od skupno 98 udeležencev iz Jugoslavije, Avstrije, Italije in Madžarske. Nastopal sem tudi v Italiji, Avstriji, kjer sem imel kar dobre rezultate. Na tekmi v Aurisini v Italiji sem celo zmagal.

Cinkarnar: Kakšni pa so vaši načrti?

Božo: Maraton mi veliko pomeni, ker z njim pridobivam veliko moči za moj osnovni in glavni šport boks. Okrog 35. leta načrtujem nastopiti na ultra maratonu Melburn - Sidney. Moj naslednji super maraton pa je

YU - 100 v Varaždinu oktobra 1989.

Cinkarnar: Ali ste član kakšnega kluba, imate finančno pomoč?

Božo: Stroške potovanj, hrane, opreme, bivanja plačujem sam. Novembra letos pa mi je Cinkarna omogočila nakup športne opreme. Zato se iskreno zahvaljujem športnem referenti Marjanu Lebanu in Borutu Sedovniku. DE Marketing, ki sta mi pri tem pomagala. Dobra reklama veliko pomeni, toda to morajo odtehtati solidni dosežki, ti pa zahtevajo veliko vlaganja (trud, čas) in materialna sredstva. V titanovem dioksidu žal nimam veliko razumevanja in ga tudi ne more biti, ker opravljam trozmenko delo. Od Cinkarne sem dobil tudi izredni plačani dopust in možnost priprav v Logarski dolini. S pomočjo delovne organizacije bom gotovo lahko uresničil svoje atletske načrte.

SODELUJTE

Kje bomo postavili 14 prikolic

Prihaja čas, ko bomo morali nove prikolicе, ki smo jih kupili lani, odpeljati v kampe ob morju. Delegati Komisije za družbeni standard (po eden iz vsakega tozda), so sicer sklenili, da vsak od delegatov v svojem okolju zbere predloge, vendar smo v uredništvu mnenja, da moramo dati možnost tudi našim bralcem. Zato vas vabimo k sodelovanju. Obkrožite na zemljevidu kamp, v katerem želite, da bi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega očeta Ivana ŠTANCERJA starejšega, se iskreno zahvaljujem sodelavcem za izrečeno sožalje ter darovano cvetje.

žaljuoči sin Ivan z družino

ZAHVALA

Ob boleči izgubi mame VIDO-SAVE SANKOVIČ se iskreno zahvaljujem sodelavcem splošne službe za darovano cvetje.

sin Vitomir z družino

ZAHVALA

Ob smrti moje drage mame Elizabete Podvornik se iskreno zahvaljujem sodelavcem DE Marketinga za darovano cvetje in izrečeno sožalje.

Drago Podvornik

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame Štefke VIŠNAR, se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem, posebno še v obratu tiskarskih barv, ki so darovali cvetje in denarno pomoč.

hči Slavica Višnar

Cinkarna postavila prikolico, izrežite in odpošljite v uredništvo do 20. februarja 1989.

Delegati so skupaj z vodstvom družbenega standarda že razpravljali o pogojih postavitve in menili so, da prikolice ne bi postavili na otoke zaradi slabih trajektnih povezav, ki vzamejo tudi po dva dni dopusta. Na otokih pa tudi ni možna tako dobra kontrola, ki bi jo komisija rada vpeljala, če bodo seveda šli na osebno preverjanje, ne pa na izročitev ključev in zapisnika o stanju v tovarni.

Ob dejstvu, da uprave kampov odrinjajo sindikalne prikolicе na rob kampov ter da nekateri kampi kot so Vrsar in Umag ne vzamejo več sindikalnih prikolic, bo odločitev težja kot se zdi. Upoštevati je treba tudi to, da bo kamp imel možen priklop za vodo, elektriko in sanitarije, kar sicer večina ima. Skušali bodo postaviti najmanj tri prikolicе v en kamp, zaradi že prej omenjene kontrole. Nekaj je že jasno. Kraja Medulin in Selce lahko ostaneta.

V KATERI CAMP BI POSTAVILI PRIKOLICE VI?
 Obkrožite! Izrežite zemljevid in ga do 20. 2. 1989 pošljite v uredništvo!

